

**Извештај о ревизији правилности пословања
Општине Босилеград која се односи на спровођење
мера исправљања по Извештају о ревизији
финансијских извештаја завршног рачуна буџета и
правилности пословања Општине Босилеград за
2012. годину**

**Број 400-959/2023-04/23
Београд, 30. новембар 2023. године**

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹Насловна слика преузета са странице <http://www.wikipedia.org>

Листа скраћеница:

ДРИ – Државна ревизорска институција

Закон о ДРИ – Закон о Државној ревизорској институцији

Зашто смо спровели ову ревизију?

Према Закону о ДРИ у послеревизионом поступку се оцењује да ли су мере исправљања задовољавајуће. Послеревизиони поступак се завршава издавањем послеревизионог извештаја најчешће у року од 4-5 месеци од издавања извештаја о ревизији. Након издавања послеревизионог извештаја, препоруке са дужим роком отклањања се прате, а ДРИ нема механизам да реагује у случају да се не спроводе осим спровођења нове ревизије. У поступку процене ризика утврђено је да Општина Босилеград није отклонила откривене неправилности на одговарајући начин, због чега је донета одлука о спровођењу ревизије.

Шта смо препоручили?

За уређење области које су биле предмет ревизије дали смо 10 препорука усмерених на: унапређење система интерне контроле и успостављање општинског правобранилаштва и интерне ревизије; припрему и доношење буџета; наплату прихода и примања; број ангажованих лица; економску класификацију расхода и издатака; преузимање обавеза и извршење расхода у складу са законским прописима; евидентирање примљених донација; спровођење поступака јавних набавки; спровођење пописа имовине и обавеза и правилно и истинито исказивање позиција Биланса стања.

Општина Босилеград је предузела четири мере исправљања у поступку ревизије утврђивањем Предлога одлуке о буџету у законском року, наплатом и вршењем теренске контроле наплате локалне комуналне таксе и правилним евидентирањем прихода од доприноса за уређивање грађевинског земљишта.

Резиме

Од 18 неправилности откривених у ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину, Општина Босилеград је отклонила осам неправилности, девет је делимично отклонила, док једну неправилност није отклонила.

Отклоњене неправилности:

- преузимала је обавезе и извршавала расходе и издатке на основу валидне (веродостојне) рачуноводствене документације;
- преузимала је обавезе и извршавала расходе и издатке до износа одобрених апропријација;
- индиректни корисници буџета обављају делатност за коју су основани и нису извршили издатке из сопствених извора финансирања;
- индиректни корисници буџета се нису задуживали;
- у пословним књигама су евидентиране обавезе за извршене расходе;
- исплата једнократних помоћи је вршена по решењима Центра за социјални рад;
- пренос средстава удружењима је вршен на прописани начин;
- набавку добара, услуга и радова је вршила у поступку јавне набавке, или путем наруџбенице.

Делимично отклоњене неправилности:

- недостаци у систему интерне контроле и успостављена интерна ревизија;
- неправилности код припреме и доношења буџета;
- неправилности код прихода;
- број запослених и ангажованих по другом основу изнад прописаног;
- неправилно планирани, извршени, евидентирани и исказани расходи и издаци у износу од најмање 699 хиљада динара;
- преузете обавезе и извршени расходи у износу од 38 хиљада динара по основу уговора о делу за послове који су систематизовани;
- неевидентирани приходи са наменских подрачуна донација, који нису трошени у 2022. години;
- неправилност у спровођењу поступка јавне набавке добара;
- неправилности код Биланса стања.

Неправилност која није отклоњена:

- неправилности у спровођењу пописа имовине и обавеза.

САДРЖАЈ

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	6
1. Мере исправљања неправилности које се односе на финансијске извештаје и правилност пословања	6
1.1. Општина Босилеград је отклонила осам неправилности.....	6
1.2. Општина Босилеград је делимично отклонила девет неправилности.....	10
1.3. Општина Босилеград није отклонила једну неправилност.....	23
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	26
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	29
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	31
1. Предмет ревизије	31
2. Ревидирани период пословања	31
3. Информације о субјекту ревизије.....	31
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима	33
5. Критеријуми	34
6. Методологија рада	34
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији	35
V Прилози.....	36
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија	37
Прилог 2 – Предузете мере у поступку ревизије	42
Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину.....	43

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. Мере исправљања неправилности које се односе на финансијске извештаје и правилност пословања

1.1. Општина Босилеград је отклонила осам неправилности

1.1.1 Општина Босилеград је у 2022. години отклонила неправилност која се односи на преузимање обавеза и извршење расхода и издатака без валидне (веродостојне) рачуноводствене документације и без правног основа

У претходној ревизији утврђено је да је Општина Босилеград без веродостојне рачуноводствене документације о насталој пословној промени, евидентирала и платила расходе и издатке у укупном износу од 2.617 хиљада динара и то: Скупштина и Општинско веће, сталне трошкове у износу од 759 хиљада динара и дотације невладиним организацијама у износу од 125 хиљада динара; Спортско друштво „Младост“, специјализоване услуге у износу од 58 хиљада динара; Општинска управа, субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у износу од 1.499 хиљада динара; Центар културе „Босилеград“, машине и опрема у износу од 176 хиљада динара и без правног основа евидентирала и платила расходе у укупном износу од 1.881 хиљаду динара и то: ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград, специјализоване услуге у износу од 1.250 хиљада динара и Општинска управа, субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у износу од 631 хиљаде динара.

Општина Босилеград је у 2022. години отклонила неправилност која се односи на преузимање обавеза и извршење расхода и издатака без валидне (веродостојне) рачуноводствене документације, јер су расходи и издаци извршавани на основу рачуна, обрачуна и ситуација који су потписани од стране одговорног лица, којим се потврђује настанак пословне промене, и уз које су приложени радни налози, отпремнице и друга пратећа документација.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (поднаслов 3.5 Преузимање обавеза и извршење расхода и издатака без валидне рачуноводствене документације).

1.1.2 Општина Босилеград је у 2022. години отклонила неправилност која се односи на више исказане расходе у односу на одобрену апропријацију

У претходној ревизији утврђено је да су код Општине Босилеград расходи више исказани у односу на одобрени износ апропријације који је одобрен за ту намену у тој буџетској години у износу од 912 хиљада динара.

Општина Босилеград је, у 2022. години, отклонила неправилност која се односи на више исказане расходе у односу на одобрену апропријацију, јер није било извршења расхода и издатака из средстава донација по пројектима и директни и индиректни корисници буџета општине су преузели обавезе и извршили расходе у оквиру апропријација одобрених Одлуком о буџету општине Босилеград за 2022. годину, односно финансијским планом корисника.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.7 Више исказани расходи у односу на одобрену апропријацију*).

1.1.3 Општина Босилеград је у 2022. години отклонила неправилност која се односи на обављање делатности индиректних буџетских корисника за коју нису основани и преузимање обавеза и извршење издатака из сопствених извора финансирања који нису планирани Одлуком о буџету општине Босилеград

У претходној ревизији утврђено је да се ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“: 1) бави производњом бежон плоча, ивичњака, канелата, стубова, армираних бетонских цеви, бетонских блокова, бетонских корита и малопродајом, што није у складу са важећим прописима, јер је основана за обављање делатности од општег интереса и 2) нису планирани, а извршени су издаци за залихе робе за даљу продају из сопствених извора финансирања у износу од 4.814 хиљаде динара, што значи да је индиректни корисник преузео и извршио обавезе из сопствених извора које нису планиране у Одлуци о буџету Општине у износу од 4.814 хиљаде динара.

ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград, почев од 1. децембра 2016. године није индиректни корисник средстава буџета општине Босилеград, тако да подаци јавног предузећа не улазе у консолидацију приликом сачињавања консолидованог завршног рачуна буџета општине Босилеград. Индиректни корисници буџета општине Босилеград баве се делатношћу за коју су основани, не баве се производњом било којих производа, нити малопродајом. Индиректни корисници буџета не остварују примања од продаје залиха, нити имају планиране нити извршене издатке за залихе робе за даљу продају из сопствених извора финансирања.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.9 Обављање делатности јавног предузећа супротно законским прописима и извршење издатака из сопствених извора финансирања који нису планирани*).

1.1.4 Општина Босилеград је отклонила неправилност која се односи на кредитно задуживање индиректног корисника буџета супротно прописима

У претходној ревизији утврђено је да је ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ закључила Уговор о дугорочном кредиту за обртна средства, у износу од 57.000 Еур-а, у динарској противвредности од 5.997 хиљада динара, уместо надлежног органа локалне власти по претходно прибављеном мишљењу Министарства, што није у складу са важећим прописима.

Општина Босилеград је отклонила неправилност, јер није у 2022. години планирала нити остварила примања од задуживања, нити има кредитна задужења која отплаћује из претходних година. Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград” престало је да послује по прописима којима је уређен буџетски систем и није више индиректни корисник буџета општине Босилеград.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (поднаслов 3.10 Кредитно задуживање индиректног корисника буџета општине супротно прописима).

1.1.5 Општина Босилеград је отклонила неправилност која се односи на евидентирање расхода без евидентирања обавеза за извршене расходе

У претходној ревизији утврђено је да је Општина Босилеград у пословним књигама евидентирала само расход, без књижења обавеза на одговарајућим контима.

Општинска управа општине Босилеград је, у 2022. години, у пословним књигама евидентирала обавезе по основу субвенција јавним нефинансијским предузећима и организацијама, обавезе по основу трансфера осталим нивоима власти, обавезе за социјално осигурање, обавезе по основу дотација невладиним организацијама, таксе за регистрацију возила и друге таксе и обавезу за ПДВ преко одговарајућих конта обавеза.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (поднаслов 3.11 Евидентирање расхода без евидентирања обавеза за извршене расходе).

1.1.6 Општина Босилеград је вршила исплату једнократних помоћи на основу решења Центра за социјални рад општине Босилеград

У претходној ревизији утврђено је да је Општина Босилеград исплатила једнократну помоћ у износу од 899 хиљада динара на основу решења Председника општине.

У 2022. години решења о исплати једнократних новчаних помоћи доносио је Центар за социјални рад општине Босилеград, на основу Одлуке о остваривању права на

социјалну заштиту о чијем се обезбеђењу стара општина Босилеград.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.12 Неправилности код расхода за накнаде за социјалну заштиту из буџета*).

1.1.7 Општина Босилеград је отклонила неправилности које се односе на пренос средстава удружењима

У претходној ревизији утврђено је да Правилник о финансирању/суфинансирању удружења и невладине организације општине Босилеград није усаглашен са важећим прописима и општина Босилеград је расписала конкурс за доделу средстава из буџета општине Босилеград за 2012. годину за дотације невладиним организацијама и удружењима, који не садржи критеријуме, услове, обим, начин, поступак доделе, као и поступак враћања средстава уколико утврди да удружења добијена средства не користе за реализовање одобрених програма и није закључила уговор са изабраним удружењима.

Општина Босилеград је ускладила Правилник о финансирању/суфинансирању удружења и невладине организације општине Босилеград са важећим прописима, конкурс за доделу средстава из буџета општине Босилеград садржи критеријуме, услове, обим, начин, поступак доделе, као и поступак враћања средстава уколико утврди да удружења добијена средства не користе за реализовање одобрених програма и додељивана су средства на основу закључених уговора са удружењима.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.13 Неправилности код преноса средстава удружењима*).

1.1.8 Општина Босилеград је отклонила неправилности које се односе на преузимање обавеза и извршење расхода без спроведеног поступка јавне набавке

У претходној ревизији утврђено је да је без спроведеног поступка јавне набавке извршена набавка добара и услуга у укупном износу од 11.063 хиљаде динара код следећих буџетских корисника: (1) Спортско друштво „Младост“ набавило је гориво у износу од 1.641 хиљаде динара и дечје игралиште са њихалицом и гуменом подлогом у износу од 819 хиљада динара, што укупно износи 2.460 хиљада динара; (2) ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ набавило је гуме у износу од 509 хиљада динара, материјал за посебне намене у износу од 485 хиљада динара, ХТЗ опрему у износу од 483 хиљаде динара, цемент у износу од 3.302 хиљаде динара, гвожђе у износу од 1.040 хиљада динара, резану грађу у износу од 965 хиљада динара, остали потрошни материјал у износу од 614 хиљаде динара и извршило ремонт пумпи у износу од 457 хиљада

динара, што укупно износи 7.855 хиљада динара; (3) Центар културе „Босилеград“ набавио је опрему и извршио репарирање постојећег ТВ предајника за потребе телевизије Босилеград у износу од 748 хиљада динара.

Општина Босилеград је спроводила поступке јавних набавки, као и поступке набавки на које се закон не примењује и то: код Општинске управе – отворени поступак јавне набавке нафтних деривата обликован по партијама и то: партија 1 – БМБ 95 и евро дизел и партија 2 – БМБ 95, евро дизел и препарати за подмазивање број 404-44/2022 од 26. јануара 2022. године; набавка гума и уља за аутомобил на основу издате наруџбенице; набавка радова на пројектовању, изградњи и опремању дечјег игралишта на К.П. број 1023 КО Босилеград на основу понуде Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград; набавка канцеларијског материјала (папир за штампање и коверте), а на основу издате Наружбенице; набавка услуга стручног надзора у току извођења радова на проширењу градске мреже ради водоснабдевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут на основу три добијене понуде; набавка израде пројектно – техничке документације за изградњу атмосферске канализације и реконструкцију фекалне канализације у централном делу насеља Босилеград на основу три добијене понуде; набавка израде пројектне документације за пројекат реконструкције, санације и адаптације са енергетском ефикасношћу зграде основне школе „Георги Димитров“ у селу Рајчиловци на основу три добијене понуде; набавка радова на летњем одржавању улица и путева и набавка радова и материјала – арматура за набавку и уградњу уличног осветљења, а на основу Уговора о финансирању поверених послова од општег интереса на нивоу општине Босилеград које обавља Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ за 2022. годину број 06-281-4/2021 од 31. децембра 2021. године; код Установе Центар културе „Босилеград“ Босилеград: набавка штампача и тонера и набавка рачунара и рачунарске опреме на основу наруџбенице.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.15 Преузимање обавеза и извршење расхода без спроведеног поступка јавне набавке*).

1.2 Општина Босилеград је делимично отклонила девет неправилности

1.2.1 Општина Босилеград је делимично отклонила утврђене неправилности које се односе на недостатке у систему интерних контрола и интерне ревизије

У претходној ревизији утврђено је да Општина Босилеград: није у потпуности успоставила систем интерних контрола који обезбеђује разумно уверавање да ће постављени циљеви бити остварени кроз пословање у складу са важећим прописима,

реалност и интегритет финансијских извештаја, добро финансијско управљање и заштиту средстава; јавна предузећа чији је оснивач општина Босилеград, нису доставила програме пословања у прописаном року; није Статутом одредила статус Општинског јавног правобранилаштва, као орган општине и директног корисника; није усагласила списак директних корисника у „Наредби о списку директних и индиректних корисника буџета Републике Србије односно буџета локалних власти, корисника ООСО, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем КРТ“ са директним корисницима одређеним актима општине; као индиректног корисника буџетских средстава одредила је Спортско друштво „Младост“, а у Наредби о списку директних и индиректних корисника буџета Републике Србије односно буџета локалних власти, корисника ООСО, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем КРТ у оквиру трезора 028 – Босилеград отворени су и подрачуни за Шаховски клуб „Младост“, Атлетски клуб „Младост“, Одбојкашки клуб „Младост“ и Фудбалски клуб „Младост“, као индиректне кориснике, иако нису основани од стране Општине.

Општина Босилеград је отклонила део утврђених неправилности у функционисању система интерних контрола и интерне ревизије, осим следећих неправилности: 1) није успоставила Општинско правобранилаштво, што није у складу са чланом 2 Закона о правобранилаштву; 2) није организовала службу интерне ревизије, што није у складу са чланом 82 Закона о буџетском систему и чланом 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије и 3) у својим пословним књигама не води евиденцију о стању и променама на наменским новчаним средствима – подрачунима, тако да пословне књиге нису свеобухватне евиденције, што није у складу са чланом 9 Уредбе о буџетском рачуноводству.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 1).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.1 Неправилности у систему интерне контроле и интерна ревизија*).

1.2.2 Општина Босилеград је делимично отклонила утврђене неправилности које се односе на неправилности код припреме и доношења буџета

У претходној ревизији утврђено је да: Одлуком о буџету општине Босилеград за 2012. годину нису планирани сви приходи из донација; општи део Одлуке не садржи рачун прихода и расхода и нето набавку нефинансијске имовине (буџетски суфицит, односно дефицит) и рачун финансирања; није утврђен износ укупног фискалног

суфицита – дефицита и начин његовог финансирања; у посебном делу Одлуке о буџету у истом разделу заједно су исказани финансијски планови законодавне и извршне власти; Општинско јавно правобранилаштво, као директни корисник није планирано у Одлуци о буџету; Одлука није припремана и извршавана на основу система јединствене буџетске класификације која обухвата економску класификацију прихода и примања, економску класификацију расхода и издатака, организациону класификацију, функционалну класификацију и класификацију према изворима финансирања: 1) На разделу 6, економска класификација 441 – отплата домаћих камата, планирана су средства за отплату главнице домаћим кредиторима, уместо на економској класификацији 611; 2) На разделу 8, економска класификација 451 – субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, планирана су средства за: а) буџетске фондове, б) Пројекте у оквиру функције 110; 3) На разделу 9, економској класификацији 463 – трансфери осталим нивоима власти, планирана су средства за месне заједнице које су индиректни буџетски корисници; 4) На разделу 10, функцији 90, економској класификацији 472 – накнаде за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства која се преносе „Центру за социјални рад“ Босилеград; 5) На разделу 11, економска класификација 481 – дотације невладиним организацијама, планирана су средства за Историјски архив Врање, за таксу приликом решавања имовинско правних односа, за сталну конференцију општина и градова и за ЈП „Ветеринарска амбуланта“ Босилеград; 6) У посебном делу Одлуке о буџету у оквиру извора финансирања 01 – приходи буџета исказани су и расходи и издаци који се финансирају из извора финансирања пренетих неутрошених средстава из претходне године у износу од 9.602 хиљаде динара, односно нису разграничени расходи и издаци који се финансирају из извора финансирања 01 и 13; средства за редован рад политичких странака и финансирање трошкова изборне кампање планирана су у мањем износу од 526 хиљада динара; нису поштовани рокови буџетског календара у свим фазама припреме, израде и доношења буџета.

Општина Босилеград је отклонила део утврђених неправилности код припреме и доношења буџета, осим следећих неправилности: 1) На разделу 4, групи 472000 – Накнада за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства која се преносе Центру за социјални рад Босилеград за исплату једнократних новчаних помоћи, уместо на групи 463000 – Трансфери осталим нивоима власти и 2) Општинско веће није утврдило Предлог Одлуке о буџету и доставило скупштини локалне власти до 1. новембра 2021. године, већ са закашњењем, тачније дана 10.

новембра 2021. године, што није у складу са чланом 31. Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности, која се односи на припрему буџета у складу са јединственом буџетском класификацијом (Препорука број 2).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.2 Неправилности код припреме и доношења буџета*).

У поступку ревизије Општина Босилеград је отклонила неправилност која се односи на поштовање рокова приликом припреме и доношења буџета.

Више детаља у вези са предузетом мером дато је у Прилогу 2 – Предузете мере у поступку ревизије и Прилогу 3 (*поднаслов 3.2 Неправилности код припреме и доношења буџета*).

1.2.3 Општина Босилеград је делимично отклонила утврђене неправилности које се односе на приходе

У претходној ревизији утврђено је да: општина Босилеград није остварила приход за следеће локалне комуналне таксе које је увела Одлуком о локалним комуналним таксама: држање средстава за игре („забавне игре“); коришћење простора за паркирање друмских моторних и прикључних возила на уређеним и обележеним местима и заузеће јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова. Ревизији није презентован доказ о извршеној контроли над спровођењем Одлуке о локалним комуналним таксама, у складу са чланом 5. Одлуке, по којој је Локална пореска администрација задужена за контролу спровођења наведене Одлуке; није закључила уговоре којим се уређују међусобни односи у погледу уређивања грађевинског земљишта; није донела Програм коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Босилеград за 2012. годину; приход општине Босилеград, који није уплаћен преко уплатних рачуна јавних прихода износи 12.465 хиљада динара. Наведени приходи уплаћени су на наменске рачуне (подрачуне) Општине Босилеград, који су отворени у оквиру КРТ-а; приходи по основу отплате станова и накнаде за коришћење пијачног простора у износу од 78 хиљада динара нису уплаћени на рачун јавних прихода већ на рачун ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“.

Општина Босилеград је отклонила део утврђених неправилности код прихода, осим следећих неправилности: 1) није остварен приход по основу локалне комуналне таксе за држање средстава за игру („забавне игре“) и није вршена контрола наплате исте; 2) у 2022. години остварен је приход

по основу утврђеног доприноса за уређивање грађевинског земљишта на уплатни рачун 742253 – Накнада за уређивање грађевинског земљишта, уместо на уплатном рачуну 741538 – Допринос за уређивање грађевинског земљишта; 3) приход од донације у износу од 18.935 хиљада динара, остварен на посебном подрачуну за пројекте, по Уговору о додели бесповратних средстава број 404-17/2022 од 10. јуна 2022. године између Савета Европе и општине Босилеград за реализацију пројекта „Пренамена зграде бивше Ветеринарске станице у објекат социјалне заштите за смештај старијих, изнемоглих, социјално, породичном, сексуалном и другим терором угрожених лица у Босилеграду“, није уплаћен преко уплатног рачуна јавних прихода и 4) општина Босилеград у 2022. години није остварила примања од отплате станова датих у откуп у износу од 193 хиљаде динара, јер наплату врши Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“, а које исто није уплатило у буџет општине, што није у складу са чланом 49. став 2. Закона о буџетском систему и Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности, која се односи на наплату прихода од донација и наплату примања од отплате станова (Препорука број 3).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.3 Неправилности утврђене код прихода*).

У поступку ревизије Општина Босилеград је отклонила неправилност, која се односи на наплату локалне комуналне таксе за држање средстава за игру („забавне игре“) и наплату прихода по основу утврђеног доприноса за уређивање грађевинског земљишта.

Више детаља у вези са предузетом мером дато је у Прилогу 2 – Предузете мере у поступку ревизије и Прилогу 3 (*поднаслов 3.3 Неправилности код прихода*).

1.2.4 Општина Босилеград је делимично отклонила неправилности код броја запослених и ангажованих лица по другим основама изнад дозвољеног, преноса средстава за плате без прописаних образаца и исплате накнаде трошкова превоза супротно прописима

У претходној ревизији утврђено је да: према прегледу броја запослених на дан 31.12.2012. године у Општини, као целини, (осим установа у области образовања, здравства, предшколских установа и јавних предузећа) на неодређено време било је 80 запослених а на одређено време било је укупно 192 запослених, од чега је: на одређено време 23 запослених, по уговору о делу 22 запослених, по уговору о

привременим и повременим пословима 35 запослених и по уговорима о приправницима-волонтерима 112 запослених, што је више од 10% броја запослених на неодређено време у локалној администрацији; уз приложени захтев за пренос средстава за плате ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ није достављала образац ЗИП – Обрачун средстава за исплату зарада запослених и по основу накнаде за трошкове превоза сопственим возилом исплаћен је износ од 66 хиљада динара (Трошкови превоза сопственим возилом признати су у висини 10% од стварне цене за литар горива, а не у висини месечне претплатне карте у градском, приградском односно међуградском превозу).

Општина Босилеград је отклонила део утврђених неправилности, осим неправилности да је Установа Центар културе „Босилеград“ на дан 31. децембар 2022. године имала четири ангажована лица више у односу на прописани број запослених и ангажованих лица по другом основу, што није у складу са чланом 27к став 6, а у вези са ставом 5 Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.4 Број запослених и ангажованих лица по другим основама изнад дозвољеног, пренос средстава за плате без прописаних образаца и исплата накнаде трошкова превоза супротно прописима*).

1.2.5 Општина Босилеград је делимично отклонила неправилност која се односи на планирање и извршавање расхода и издатака на одговарајућим економским класификацијама

У претходној ревизији утврђено је да: Расходи и издаци нису правилно планирани, извршавани и евидентирани у укупном износу од 40.480 хиљада динара, чији се ефекти, због међусобног потирања, нису одразили на укупан износ расхода и издатака, као и на коначан финансијски резултат Општине за 2012. годину и то: накнаде одборника и накнаде члановима комисија који нису у сталном раду и на групи конта 416000 – Награде запосленима и остали посебни расходу уместо на групи конта 423000 – Услуге по уговору код Општинског већа; расходи за гориво, пренос средстава спортским секцијама и клубовима за трошкове путовања такмичара и судија и хранарина за такмичаре на групи конта 422000 – Трошкови пословања уместо на групи конта 426000 – Материјал и групи конта 481000 – Дотације невладиним организацијама; исплата пореза код закључених уговора на групи конта 482000 – Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате уместо на групи конта 423000 – Услуге по уговору; исплате за опрему за

спорт, угоститељске услуге, материјала за спорт и канцеларијски материјал на групи конта 424000 – Специјализоване услуге уместо на групи конта 512000 – Машине и опрема, 423000 – Услуге по уговору и 426000 – Материјал; расход за организацију манифестације – такмичење моторних тестера, трошкове смештаја чланова фолклорног ансамбла, услуге по уговору о делу и угоститељске услуге на групи конта 424000 – Специјализоване услуге уместо на групи конта 423000 – Услуге по уговору; набавку цемента, гвожђа, креча, цигле, резане грађе, црепа, лима, стакла, сијалица и осталог материјала; редовно чишћење улица и закуп опреме за заштиту животне средине; услуге чишћења и одржавања путева у месним заједница, уградњу цеви у пропусним каналима и поправку касе; изградњу фекалне канализације и пројекте, чесму на групи конта 424000 – Специјализоване услуге уместо на групи конта 426000 – Материјал, 421000 – Стални трошкови, 425000 – Текуће поправке и одржавање, 511000 – Зграде и грађевински објекти и 512000 – Машине и опрема; расход за набавку материјала за саобраћај и гума за возила на групи конта 425000 – Текуће поправке и одржавање уместо на групи конта 426000 – Материјал; отплата главнице кредита на групи конта 441000 – Отплата домаћих камата уместо на групи конта 611000 – Отплата главнице домаћим кредиторима; услуга контроле квалитета воде за пиће и контроле отпадних вода, уређење зелених површина, сакупљање, изношење и депоновање смећа, реконструкцију поткровља дела „Старе болнице“, за набавку воћних садница, израду нацрта просторног плана, расход за набавку мајица и разног материјала, налога за службени пут, уговора о делу, расход за услуге смештаја, угоститељске услуге, мајице, уљане и акрилне боје, изградња пројекта резервоара за водоснабдевање у МЗ Извор, опрему за видео надзор, израду техничке документације за санацију сметлишта на групи конта 451000 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама уместо на групи конта 424000 – Специјализоване услуге, 421000 – Стални трошкови, 425000 – Текуће поправке и одржавање, 454000 – Субвенције приватним предузећима, 511000 – Зграде и грађевински објекти, 422000 – Трошкови путовања, 423000 – Услуге по уговору, 426000 – Материјал, 512000 – Машине и опрема и 513000 – Остале некретнине и опрема; расходи за плате, додаци и накнаде запослених, социјални доприноси на терет послодавца, стални трошкови, трошкови путовања, услуге по уговору, текуће поправке и одржавање, материјал, порези, обавезне таксе и казне на групи конта 463000 уместо на групи конта 411000 – Плате, додаци и накнаде запослених (зараде), 412000 – Социјални доприноси на терет послодавца, 421000 – Стални трошкови,

422000 – Трошкови путовања, 423000 – Услуге по уговору, 425000 – Текуће поправке и одржавање, 426000 – Материјал, 482000 – Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате МЗ; исплата једнократне помоћи у износу од 899 хиљада динара и пренос средстава Центру за социјални рад за исплату једнократне помоћи у износу од 10.992 хиљаде динара на групи конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета уместо на групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти; пренос средстава Новинско издавачкој установи „Братство“, ЈП „Ветеринарској амбуланти“ Босилеград за плате, Сталној конференцији градова и општина, Центру за развој јабланичког региона, Историјском архиву „31. јануар“ Врање на групи конта 481000 – Дотације невладиним организацијама уместо на групи конта 451000 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, 424000 – Специјализоване услуге и групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти; такса спортским клубовима на групи конта 482000 – Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате уместо на групи конта 481000 – Дотације осталим непрофитним институцијама; издатак за набавку дечјег игралишта са њихалицом и гуменом подлогом на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти уместо на групи конта 513000 – Остале некретнине и објекти и издатак за набавку тобогана на групи конта 512000 – Машине и опрема уместо на групи конта 513000 – Остале некретнине и објекти.

Општина Босилеград није отклонила део утврђене неправилности, јер су неправилно планирани, извршени, евидентирани и исказани расходи и издаци у износу од укупно 699 хиљада динара и то код: 1) Скупштине општине у износу од 200 хиљада динара за пренета средстава Историјском архиву „31. јануар“ Врање на групи конта 424000 – Специјализоване услуге, уместо на групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти и 2) Општинске управе у износу од укупно 499 хиљада динара, од чега најмање 199 хиљада динара за пренета средстава за једнократне помоћи Центру за социјални рад на групи конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета, уместо на групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти и 300 хиљада динара за изградњу дечијег игралишта на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти уместо на групи конта 513000 – Остале некретнине и опрема, што није у складу са чланом 29 Закона о буџетском систему, чланом 9 Уредбе о буџетском рачуноводству и Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (поднаслов 3.6 *Неправилна економска класификација расхода и издатака*).

1.2.6 Општина Босилеград је делимично отклонила неправилности код достављања захтева за плаћање од стране директних корисника буџета, пријема приправника супротно прописима, броја запослених изнад прописаног и уговора о делу закључених супротно прописима

У претходној ревизији утврђено је да директни корисници нису достављали захтеве за плаћање услуга по уговору у износу од 11.221 хиљаде динара. Скупштина општине и Општинско веће су у 2012. години на основу Одлуке о приправницима – волонтерима извршила исплату за 60 приправника – волонтера са VI и VII степеном стручне спреме, у нето износу од 5.593 хиљаде динара, односно 7.607 хиљада динара у бруто износу. Начелник Општинске управе није донео Годишњи план и програм о пријему приправника и није одредио број приправника. Општина Босилеград није исправно дефинисала статус приправника - волонтера и није усагласила Одлуку о приправницима – волонтерима са важећим прописима који регулишу статус приправника и статус волонтера. Општина Босилеград у 2012. години има већи број запослених од броја који је прописан важећим прописима. Јавно предузеће „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ закључила је уговоре о делу у нето износу од 193 хиљаде динара за послове за израду трансакцијских пројеката, за послове чишћења снега по МЗ и за послове грађевинских радова на објекту у селу Караманица, закључени за обављање послова који су сродни систематизованим пословима код послодавца.

Општина Босилеград је отклонила део утврђених неправилности, осим неправилности да је Установа Центар културе „Босилеград“ преузела обавезе и извршила расходе у износу од 37 хиљада динара за накнаде по основу уговора о делу, закључених за послове: водитеља културно уметничких програма и послове дочека, смештаја учесника манифестације и координисања рада на манифестацији, а који су систематизовани актом о систематизацији и у оквиру делатности послодавца су, што није у складу са чланом 199 Закона о раду и чланом 56 став 4 Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (поднаслов 3.8 *Недостављање захтева за плаћање од стране директних корисника буџета, пријем приправника супротно прописима, број запослених изнад прописаног и уговори о делу закључени супротно прописима*).

1.2.7. Општина Босилеград је делимично отклонила неправилности које се односе на евидентирање расхода и издатака са наменских подрачуна

У претходној ревизији утврђено је да општина Босилеград није евидентирала у пословним књигама које води директан корисник, текуће расходе у износу од 8.221 хиљаде динара и издатке за опрему у износу од 11.594 хиљаде динара, који су извршени са наменских подрачуна за разне пројекте из донација.

Општина Босилеград није евидентирала у пословним књигама текуће расходе и издатке са наменског подрачуна за пројекат из донације, јер средства са наменског подрачуна током 2022. године нису трошена. Приход остварен у 2022. години по основу донација само је исказан у консолидованим финансијским извештајима и није евидентиран у пословним књигама Општинске управе, што није у складу са чланом 9 Уредбе о буџетском рачуноводству.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (поднаслов 3.14 *Неевидентирани расходи и издаци извршени са наменских подрачуна*).

1.2.8 Општина Босилеград је делимично отклонила неправилности у спровођењу поступака јавних набавки

У претходној ревизији утврђено је да општина Босилеград је неправилно спровела поступак јавне набавке у износу од 46.233 хиљаде динара јер: у моменту покретања јавне набавке нису била предвиђена средства за јавну набавку у Одлуци о буџету, набавка под редним бројем 1, 2, 4, 5 и 7; закључен је Анекс уговора а није спроведен поступак јавне набавке за додатне радове, набавка под редним бројем 3; Одлука о покретању поступка јавне набавке не садржи податке о апропријацији у буџету односно финансијском плану за плаћање, набавка под редним бројем 1, 2, 4, и 7; Записник о отварању понуда није достављен понуђачима, набавка под редним бројем 6; у Одлуци о избору најповољније понуде није наведено да је изабрана неприхватљива понуда, набавка под редним бројем 5, наручилац није обавестио све учеснике у поступку јавне набавке о донетом Решењу Републичке комисије, набавка под редним бројем 1. Код индиректног корисника ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ неправилно је спроведен поступак јавне набавке у износу од 3.879 хиљада динара јер Одлука о покретању поступка јавне набавке не садржи податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану за плаћање; Решење о образовању комисије није донето истог дана када и Одлука о покретању поступка јавне набавке;

обавештење о закљученом уговору није достављено ради објављивања „Службеном гласнику РС“; у Одлуци о избору најповољније понуде није наведено да је изабрана неприхватљива понуда; Одлука о избору најповољније понуде није достављена понуђачима у року од три дана; по Уговору о купопродаји добара - деривати нафте у 2012. години плаћено је 10.358 хиљада динара, а то је више од уговорене вредности за 6.479 хиљада динара.

Код индиректног корисника ПУ „Дечја радост“ Босилеград неправилно је спроведен поступак јавне набавке у износу од 368 хиљада динара, јер конкурсна документација не садржи све елементе; наручилац у конкурсној документацији није објавио критеријуме и елементе критеријума за избор најповољније понуде и обавештење о закљученом уговору није достављено ради објављивања „Службеном гласнику РС“.

Општина Босилеград је отклонила део утврђених неправилности, осим код Предшколске установе „Дечја радост“ Босилеград, јер конкурсном документацијом нису предвиђени резервни критеријуми на основу којих ће наручилац доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума једнаке, што није у складу са чланом 93 и 133 став 8 Закона о јавним набавкама и чланом 2 став 1 тачка 5 подтачка (4) Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 8).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (*поднаслов 3.16 Неправилности у спровођењу поступака јавних набавки*).

1.2.9 Општина Босилеград је делимично отклонила неправилности у исказивању позиција Биланса стања

У претходној ревизији утврђено је да постоје значајни пропусти у идентификовању, евидентирању и исказивању имовине, потраживања и обавеза и то: нефинансијска имовина у сталним средствима није правилно, свеобухватно и тачно исказана у Билансу стања на дан 31.12.2012. године, па постоји ризик од неовлашћене употребе, отуђења или губитка, јер у пословним књигама нису евидентирани улице површине 92.056 м², некатегорисани путеви површине 5.624.968 м², остали путеви површине 4.282 м² и једнособан стан површине 39 м²; није извршена процена наведене имовине; Скупштина општине није прописала критеријуме за категоризацију општинских путева и улица; зграде и грађевински објекти су више исказани за износ од 4.084 хиљада динара, јер није прокњижен Записник комисије за попис ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград у коме је

предложен расход стамбених објеката, због оштећења, у износу од 2.884 хиљада динара и предлог за отпис канти за смеће у износу од 1.200 хиљада динара, које су набављене у 2008. години и подељене домаћинствима. Канте за смеће неисправно су евидентирани на конту зграде и грађевински објекти уместо на опрему; нефинансијска имовина у сталним средствима мање је исказана у износу од 780 хиљада динара и то за амортизацију која је обрачуната за дужи период од периода коришћења и по стопама које су веће од прописаних; Општина Босилеград својим актом није прописала намену ствари у јавној својини; Општина није податке о евиденцији непокретности у јавној својини доставила Републичкој дирекцији за имовину, у складу са прописима који су важили на дан ступања на снагу Закона о јавној својини; опрема је више исказана за износ од 3.330 хиљада динара, јер није прокњижен Записник комисије за попис ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград у коме је предложен расход грађевинских машина у износу од 2.784 хиљада динара, отпис канти за смеће које су набављене у 2012. години и које су одмах подељене домаћинствима у износу од 383 хиљаде динара и отпис канцеларијске опреме у износу од 163 хиљаде динара; у Билансу стања више је исказан износ од 1.964 хиљаде динара на конту – 014100 земљиште, а истовремено мање исказан конто – 014300 шуме за исти износ; у Билансу стања на позицији роба за даљу продају исказан је већи износ од 4.517 хиљада динара, јер стварно стање робе по попису у продавници на дан 31.12.2012. године износи 592 хиљаде динара; у пословним књигама општине Босилеград није евидентирано учешће у капиталу јавног предузећа чији је оснивач општина Босилеград, па је вредност финансијске имовине и капитала мање исказана у износу од 39 хиљада динара; у Билансу стања: више су исказани примљени аванси, депозити и кауције (конто 251000) у износу од 2.897 хиљада динара, док су мање исказане краткорочне домаће обавезе (конто 221000) за исти износ; износ преузетих обавеза по рачунима и уговорима је већи за 401 хиљаду динара у односу на расположиви износ апропријације и то код: Скупштине и Општинског већа у износу од 268 хиљада динара и код СД „Младост“ у износу од 133 хиљаде динара; постоји међусобна неусаглашеност између обрачунатих и неплаћених расхода у активи који износе 13.726 хиљада динара и обавеза у пасиви које износе 29.267 хиљада динара. Неслагање у износу од 15.541 хиљаду динара у целости се односи на индиректне кориснике; у Билансу стања неслагање вредности имовине у активи и извора средстава у пасиви износи 3.266 хиљада динара; у Билансу стања мање је исказана нефинансијска имовина и капитал у износу од 1.550 хиљада динара и због неисправног књижења код ЈП „Дирекције за грађевинско земљиште и

путеве“ у консолидованом Билансу стања исказана је већа вредност капитала у износу од 10.354 хиљаде динара, која не утиче на резултат пословања.

Општина Босилеград је отклонила део утврђених неправилности у исказивању позиција Биланса стања, осим следећих неправилности: 1) вредност опреме више исказана у износу од 24 хиљаде динара и то код Предшколске установе „Дечја радост“ у износу од 20 хиљада динара и Народне библиотеке „Христо Ботев“ за мање обрачунату амортизацију применом неправилних стопа амортизације; 2) вредност опреме мање је исказана у износу од најмање 45 хиљада динара код Народне библиотеке „Христо Ботев“ за више обрачунату амортизацију опреме применом неправилних стопа амортизације; 3) мање је исказана вредност шума код Општинске управе за вредност 5.879 метара шума за коју Општина Босилеград, према подацима Катастра непокретности Републичког геодетског завода, има уписано право јавне својине; 4) није правилно исказано стање учешћа у капиталу Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград чији је општина Босилеград оснивач, јер је стање капитала које се води у пословним књигама Општинске управе и које је исказано у Билансу стања јавног предузећа неусаглашено са стањем основног капитала према оснивачком акту и основног капитала у регистру Агенције за привредне регистре, за износ од 4.079 хиљада динара; 5) мање је исказана вредност потраживања по кредитима физичким лицима и домаћинствима у земљи у износу од 2.910 хиљада динара, за неевидентирани рате отплате станова на откуп за седам купаца који се воде у пословним књигама Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ и 6) више су исказана потраживања у износу од 2.552 хиљаде динара због неправилне консолидације података из завршних рачуна индиректних корисника за исказана потраживања од оснивача за неизмирене обавезе за плате, социјалне доприносе на терет послодавца и накнаде за привремене и повремене послове на дан 31. децембар 2022. године.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 10).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (поднаслов 3.18 *Неправилности у исказивању позиција Биланса стања*).

1.3 Општина Босилеград није отклонила једну неправилност

1.3.1 Општина Босилеград није отклонила неправилности утврђене приликом спровођења пописа имовине и обавеза

У претходној ревизији утврђено је приликом спровођења пописа имовине, потраживања и обавеза: пре пописа имовине и обавеза није извршено усклађивање стања главне књиге са дневником, као и помоћних књига са главном књигом; у пописним листама нису утврђене натуралне разлике између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, а извештај о попису не садржи разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, начин накнађивања мањкова, начин књижења примедбе и објашњења лица која рукују; комисија за попис није на посебним листама пописала имовину која је дата индиректним корисницима на коришћење; нефинансијску имовину у сталним средствима општина Босилеград није пописала и у својим пословним књигама није идентификовала, евидентирала и исказала улице и путеве који су евидентирани у катастар непокретности: улице површине 92.056м², некатегорисане путеве површине 5.624.968м², остале путеве површине 4.282м² и једнособан стан од 39м²; није пописан ситан инвентар у употреби у износу од 27 хиљада динара; Комисија за попис није сачинила пописне листе, већ је од службе књиговодства добила готове обрачунате пописне листе на основу којих је сачинила Извештај; није извршен попис потраживања и активна временска разграничења у износу од 7.709 хиљада динара, обавеза у износу 4.276 хиљада динара и пасивна временска разграничења у износу од 11 хиљада динара; није вршила усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза на дан састављања финансијског извештаја. Код ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград: у пописним листама нису утврђене натуралне разлике између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, а извештај о попису не садржи разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, начин накнађивања мањкова, начин књижења примедбе и објашњења лица која рукују; пре пописа није вршено усклађивање евиденције и стања главне књиге са дневником, као и помоћних књига и евиденција са главном књигом; комисија за попис није извршила попис потраживања и обавеза и то: потраживања од купаца за откупљене станове износ од 5.654 хиљаде динара, примљене авансе износ од 2.880 хиљада динара, обавезе према добављачима у износу од 34 хиљаде динара; није вршено усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза на дан састављања финансијског извештаја; попис је вршен тако што је пописна комисија из године у годину преписивала врсту и вредност основног средства на који је додавала основна средства која су

набављена у години за коју се врши попис; попис није усаглашаван са књиговодственим стањем, па постоји одступање између вредности основних средстава у пописним листама и књиговодству; у Записнику о основним средствима која се расходују са 31.12.2012. године, комисија за попис дала је предлог за расход основних средстава, да би се усагласило стање по попису и књиговодствено стање.

Општина Босилеград у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилности у спровођењу пописа имовине и обавеза јер: 1) решењем о образовању пописне комисије нису одређени заменици чланова пописне комисије; 2) пописна комисија није саставила План рада комисије за попис најкасније до 10. децембра 2022. године, већ је исти саставила 11. јануара 2023. године; 3) није извршен попис наменских средстава код Општинске управе за пренамену зграде ветеринарске станице Босилеград у износу од 18.935 хиљада динара; 4) није извршено усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем и то: код Скупштине општине: обавеза за услуге по уговору у износу од 307 хиљада динара, јер књиговодствено стање износи 959 хиљада динара, док стање по попису износи 652 хиљаде динара и обавеза према добављачима у износу од 1.163 хиљаде динара, јер у пословним књигама нису исказане обавезе према добављачима, док стање по попису износи 1.163 хиљаде динара; код Председника општине у износу од 24 хиљаде динара јер у пословним књигама нису исказане обавезе према добављачима, док стање по попису износи 24 хиљаде динара; код Општинског већа: обавеза за услуге по уговору у износу од 756 хиљада динара, јер књиговодствено стање износи 1.018 хиљада динара, док стање по попису износи 262 хиљаде динара, како је и у закључном листу, обавеза према добављачима у износу од 31 хиљаде динара, јер књиговодствено стање износи 143 хиљаде динара, док стање по попису износи 174 хиљаде динара; код Општинске управе: нефинансијска имовина у припреми у износу од 2.815 хиљада динара јер је књиговодствено стање 37.631 хиљаде динара, док стање по попису износи 34.816 хиљада динара, за вредност ставке под редним бројем 29: Градски базен – предвиђена градња у оквиру Аква парка, за који је у извештају наведен да није било реализације; обавезе према добављачима и услуге по уговору у износу од 1.435 хиљада динара, јер књиговодствено стање износи 16.417 хиљада динара, док стање по попису износи 14.982 хиљада динара; 5) Извештај комисије о извршеном попису, пописне комисије за попис имовине и обавеза директних корисника буџетских средстава закључно са 31. децембром 2022. године не садржи књиговодствено стање имовине и обавеза. Наведено није у складу са чланом 6 став 2 Правилника о

начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 9).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 (поднаслов 3.17 *Неправилности код спровођења пописа имовине и обавеза*).

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1¹

1. Код припреме и доношења буџета утврђене су неправилности и то: 1) на разделу 4, на групи 472000 – Накнада за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства која се преносе Центру за социјални рад Босилеград за исплату једнократних новчаних помоћи, уместо на групи 463000 – Трансфери осталим нивоима власти и 2) Општинско веће није утврдило предлог Одлуке о буџету и доставило скупштини локалне власти до 1. новембра 2021. године, већ са закашњењем, тачније дана 10. новембра 2021. године (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

2. Општина Босилеград у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилности које се односе на приходе и примања откривене ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину, јер: 1) приход од донације у износу од 18.935 хиљада динара, остварен на посебном подрачуну за пројекте, по Уговору о додели бесповратних средстава између Савета Европе и општине Босилеград за реализацију пројекта „Пренамена зграде бивше Ветеринарске станице у објекат социјалне заштите за смештај старијих, изнемоглих, социјално, породичном, сексуалном и другим терором угрожених лица у Босилеграду“, није уплаћен преко уплатног рачуна јавних прихода; 2) остварен је приход у износу од најмање 26 хиљада динара по основу утврђеног доприноса за уређивање грађевинског земљишта на уплатном рачуну 742253 – Накнада за уређивање грађевинског земљишта, уместо на уплатном рачуну 741538 – Допринос за уређивање грађевинског земљишта и 3) нису остварена примања од отплате станова датих у откуп у износу од 193 хиљаде динара, јер наплату врши Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“, а које исто није уплатило у буџет општине (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

3. Општина Босилеград у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилности које се односе на број запослених и ангажованих лица по другим основама изнад дозвољеног, јер је Установа Центар културе „Босилеград“ на дан 31. децембар 2022. године имала четири ангажована лица више у односу на прописани број запослених и ангажованих лица по другом основу (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

4. Општина Босилеград у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилност која се односи на неправилну економску класификацију расхода и издатака, јер су неправилно планирани, извршени, евидентирани и исказани расходи и издаци у износу од укупно 699 хиљада динара и то код: Скупштине општине у износу од 200 хиљада динара за пренета средстава Историјском архиву „31 јануар“ Врање на групи конта 424000 – Специјализоване услуге, уместо на групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти и Општинске управе у износу од укупно 499 хиљада динара, од чега најмање 199 хиљада динара за пренета средстава за једнократне помоћи Центру за социјални рад на групи конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета, уместо на групу конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти и 300 хиљада динара за изградњу дечијег игралишта на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти уместо на групи конта 513000 – Остале некретнине и опрема (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских

¹ ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана,

извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

5. Општина Босилеград у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилност која се односи на закључене уговоре о делу супротно прописима, јер је Установа Центар културе „Босилеград“ извршила расходе у износу од 38 хиљада динара за накнаде по основу уговора о делу, закључених за послове: водитеља културно уметничких програма и послове дочека, смештаја учесника манифестације и координисања рада на манифестацији, а који су систематизовани актом о систематизацији и у оквиру делатности послодавца су (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

6. Општина Босилеград у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилност која се односи на евидентирање расхода и издатака извршених са наменских подрачуна донација, јер у својим пословним књигама не води евиденцију о стању и променама средстава на наменским подрачунима за донације и није евидентирала остварени приход од донација, већ га је само исказала у консолидованим финансијским извештајима (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

7. Општина Босилеград у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилности које се односе на спровођење поступака јавних набавки, јер код Предшколске установе „Дечја радост“ Босилеград конкурсна документација не садржи резервне критеријуме на основу којих ће наручилац доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума једнаке (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

ПРИОРИТЕТ 2²

8. Општина Босилеград је делимично отклонила неправилности које се односе на недостатке у систему интерних контрола и интерну ревизију, јер: 1) није успоставила Општинско правобранилаштво; 2) није организовала службу интерне ревизије и 3) у својим пословним књигама не води евиденцију о стању и променама на наменским новчаним средствима – подрачунима, тако да пословне књиге нису свеобухватне евиденције (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

9. Код директних корисника буџетских средстава Општине Босилеград приликом спровођења пописа имовине и обавеза утврђене су следеће неправилности и то: 1) решењем о образовању пописне комисије нису одређени заменици чланова пописне комисије; 2) план пописа није састављен најкасније до 10. децембра 2022. године; 3) није извршен попис наменских новчаних средстава код Општинске управе за пренамену зграде ветеринарске станице Босилеград у износу од 18.935 хиљада динара; 4) није извршено усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем и то: код Скупштине општине: обавеза за услуге по уговору у износу од 307 хиљада динара, јер књиговодствено стање износи 959 хиљада динара, док стање по попису износи 652 хиљаде динара и обавеза према добављачима у износу од 1.163 хиљаде динара, јер у пословним књигама нису исказане обавезе према добављачима, док стање по попису износи 1.163 хиљаде динара; код Председника општине у износу од 24 хиљаде динара јер у пословним књигама нису исказане обавезе према добављачима, док стање по попису износи 24 хиљаде динара; код Општинског већа: обавеза за услуге по уговору у износу од 756 хиљада динара, јер књиговодствено стање износи 1.018 хиљада динара, док стање по попису износи 262 хиљаде динара, како је и у закључном листу, обавеза према

² ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана

добављачима у износу од 31 хиљаде динара, јер књиговодствено стање износи 143 хиљаде динара, док стање по попису износи 174 хиљаде динара и код Општинске управе: нефинансијске имовине у припреми у износу од 2.815 хиљада динара јер је књиговодствено стање 37.631 хиљаду динара, док стање по попису износи 34.816 хиљада динара, за вредност ставке под редним бројем 29: Градски базен – предвиђена градња у оквиру Аква парка, за који је у извештају наведен да није било реализације; обавеза према добављачима и услуге по уговору у износу од 1.435 хиљада динара, јер књиговодствено стање износи 16.417 хиљада динара, док стање по попису износи 14.982 хиљаде динара и 5) извештај комисије о извршеном попису, пописне комисије за попис имовине и обавеза директних корисника буџетских средстава закључно са 31. децембром 2022. године не садржи књиговодствено стање имовине и обавеза (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину);

10. Општина Босилеград у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилности код Биланса стања јер је: 1) вредност опреме више исказана у износу од 24 хиљаде динара за мање обрачунату амортизацију применом неправилних стопа амортизације, од чега 20 хиљада динара код Предшколске установе „Дечја радост” и четири хиљаде динара код Народне библиотеке „Христо Ботев“; 2) вредност опреме мање је исказана у износу од најмање 45 хиљада динара код Народне библиотеке „Христо Ботев“ за више обрачунату амортизацију опреме применом неправилних стопа амортизације; 3) мање је исказана вредност шума код Општинске управе за вредност 5.879 метара шума за коју Општина Босилеград, према подацима Катастра непокретности Републичког геодетског завода, има уписано право јавне својине; 4) није правилно исказано стање учешћа у капиталу Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград чији је општина Босилеград оснивач, јер је стање капитала које се води у пословним књигама Општинске управе и које је исказано у Билансу стања јавног предузећа неусаглашено са стањем основног капитала према оснивачком акту и основног капитала у регистру Агенције за привредне регистре, за износ од 4.079 хиљада динара; 5) мање је исказана вредност потраживања по кредитима физичким лицима и домаћинствима у земљи у износу од 2.910 хиљада динара, за неевидентираних рате отплате станова на откуп за седам купаца који се воде у пословним књигама Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград” и 6) више су исказана потраживања у износу од 2.552 хиљаде динара због неправилне консолидације података из завршних рачуна индиректних корисника за исказана потраживања од оснивача за неизмирене обавезе за децембар 2022. године за плате, социјалне доприносе на терет послодавца и накнаде за привремене и повремене послове на дан 31. децембар 2022. године (Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину).

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручујемо одговорним лицима општине Босилеград да одлуку о буџету припремају у складу са јединственом буџетском класификацијом (Прилог 3, Препорука број 2);
2. Препоручујемо одговорним лицима општине Босилеград да наплату прихода врше преко уплатног рачуна јавних прихода (Прилог 3, Препорука број 3);
3. Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да број ангажованих лица по другим основама код Установе Центар културе „Босилеград“ сведу на прописани број (Прилог 3, Препорука број 4);

4. Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да расходе и издатке планирају, извршавају, евидентирају и исказују на прописаним економским класификацијама (Прилог 3, Препорука број 5);
5. Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да уговоре о делу закључују за послове који нису систематизовани и нису у делатности послодавца (Прилог 3, Препорука број 6);
6. Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да у својим пословним књигама евидентирају приходе остварене уплатом средстава донација на наменским подрачунима и стање и кретање средстава на наменским подрачунима (Прилог 3, Препорука број 7);
7. Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да конкурсном документацијом предвиде резервни критеријум (Прилог 3, Препорука број 8);

ПРИОРИТЕТ 2

8. Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да, у циљу успостављања ефикасног система интерних контрола за обезбеђење разумног уверавања да ће донесени буџет и планиране активности бити остварени, успоставе Општинско правобранилаштво, организују интерну ревизију, обезбеде свеобухватно вођење пословних књига евидентирањем и вођењем новчаних средстава на наменским подрачунима (Прилог 3, Препорука број 1);
9. Препоручујемо одговорним лицима општине Босилеград да попис имовине и обавеза врше у складу са прописима (Прилог 3, Препорука број 9);
10. Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да правилно исказују вредност опреме правилним обрачуном амортизације опреме, евидентирају шуме којима располажу у својим пословним књигама, усагласе и правилно исказују вредност учешћа у капиталу јавних предузећа, чији је општина Босилеград оснивач, евидентирају и исказују сва потраживања и правилно исказују потраживања вршећи правилну консолидацију података из завршних рачуна корисника буџета општине (Прилог 3, Препорука број 10).

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Општина Босилеград је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужна да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањења ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Општина Босилеград је обавезна да у одазивном извештају исказе мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних које су отклоњене у току обављања ревизије и садржане у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужна да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана, општина Босилеград обавезна је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;

2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, општина Босилеград обавезна је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране општине Босилеград, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 став 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
30. новембар 2023. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији³, Програма ревизије за 2023. годину, Закључка о спровођењу ревизије број 400-959/2023-04/1 од 4. маја 2023. године и Закључка о допуни Закључка о спровођењу ревизије број 400-959/2023-04/11 од 25. јула 2023. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања општине Босилеград, улица Георги Димитрова 82, која се односи на спровођење мера које је субјект ревизије предузео ради исправљања неправилности по Извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2022. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Општина Босилеград се налази у крајњем југоисточном делу Републике Србије, у Пчињском округу, уз бугарско – македонску границу. На северу се граничи са општином Сурдулица, на западу са градом Врање, на југозападу са општином Трговиште, на југу са Републиком Северном Македонијом у дужини од 9 км и на истоку и југоистоку са Републиком Бугарском у дужини од 54 км. Општину Босилеград карактерише изразита пластичност рељефа са надморском висином од 600 метара до 1.922 метра. Највећи планински врх је планина Бесна Кобила са 1.922 метра надморске висине.

Подручје Општине Босилеград протеже се од врха Мали Стрешер планине Варденик на северу до границе са Републиком Северном Македонијом на југу, и од Бесне Кобиле на западу до Милевске планине на бугарској граници према истоку. Укупна површина општине Босилеград износи 571 км². Босилеградска котлина простире се у југоисточном делу општине у дужини од око 4 км и највећој ширини око 1,1 км, на надморској висини од 725 м у Босилеграду до 700 м у Радичевцима.

На територији општине Босилеград, површине од 1.832,8 ха, налази се урбани центар Босилеград који лежи у пространој котлини где се Божичка и Љубатска река спајају и теку као Драговиштица. Поред Босилеграда као општинског центра ту су још и 36 руралних насеља.

Према степену развијености, општина Босилеград је разврстана у четврту групу изразито недовољно развијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености испод 60% републичког просека, према Закону о регионалном развоју и Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину.

Према подацима Републичког завода за статистику по последњем попису из 2022. године на територији Општине Босилеград живи 6.065 становника.

Општина Босилеград има својство правног лица. Седиште општине је у Босилеграду, улица Георги Димитрова број 82. Матични број општине је 07197144, порески идентификациони број (ПИБ) је 100981381.

Основни акт општине је Статут општине Босилеград, којим су уређена права и дужности општине Босилеград и начин њиховог остваривања, број одборника Скупштине општине Босилеград, организација и рад органа и служби, начин управљања грађана пословима из надлежности општине, услови за остваривање облика непосредне самоуправе, спровођење поступка јавне расправе приликом припреме општих аката утврђених статутом, оснивање, начин избора органа и рад месне заједнице и других облика месне самоуправе, услови и облици остваривања сарадње и удруживања општине, заштита локалне самоуправе и друга питања од значаја за општину.

³ „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018 – др. закон.

Органи општине су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа. Као посебан орган општине који обавља послове правне заштите, имовинских права и интереса општине, није основано Општинско правобранилаштво општине Босилеград.

Скупштина општине је највиши орган општине који врши функцију основне функције локалне власти утврђене Уставом, законом и статутом. Скупштину општине чине одборници, које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем у складу са законом и статутом. Скупштина општине има 31 одборника. Конституисање, организација, начин припреме, вођење и рад седнице Скупштине општине Босилеград, права и дужности одборника, јавност рада, као и друга питања везана за рад Скупштине општине и њених радних тела уређени су Пословником Скупштине. Скупштина има председника. Председник Скупштине има заменика, који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност. Скупштина има секретара који се стара о обављању стручних послова у вези са сазивањем и одржавањем седница Скупштине и њених радних тела и руководи административним пословима везаним за њихов рад.

Председника општине бира Скупштина општине, из реда одборника, на период од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине општине. Председник општине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност. Председник општине и заменик Председника општине су на сталном раду у општини. Председник општине може да има једног помоћника, који обављају послове из појединих области као што су економски развој, урбанизам, примарна здравствена заштита, заштита животне средине, пољопривреда, комуналне делатности, развој месних заједница и друго.

Општинско веће има седам чланова и чине га Председник општине, заменик Председника општине и пет чланова Општинског већа, које бира Скупштина на период од четири године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника. Председник општине је председник Општинског већа. Заменик Председника општине је члан Општинског већа по функцији. Чланови Општинског већа могу бити на сталном раду у општини.

Општинска управа образована је као јединствени орган. Радом Општинске управе руководи начелник. Начелника Општинске управе поставља Општинско веће, на основу јавног огласа, на пет година. Начелник Општинске управе може имати заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Општина је оснивач:

- Јавног предузећа за комуналије и услуге „Услуга“ са по Босилеград,

- Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград

и

- Јавног предузећа „Ветеринарска амбуланта“ Босилеград

- четири установе и то: Предшколске установе „Дечја радост“, Народне библиотеке „Христо Ботев“, Установе Центар културе „Босилеград“ и Туристичке организације општине Босилеград и

- 37 месних заједница.

У општини Босилеград постоје две школе и то: Основна школа „Георги Димитров“ и Гимназија Босилеград, као и Дом ученика средњих школа у Босилеграду.

Ревизију консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета Општине Босилеград за 2022. године извршио је Институт за јавне финансије и рачуноводство доо Ниш о чему је сачињен Извештај о ревизији консолидованог финансијског извештаја Општине Босилеград за 2022. годину од 5. јуна 2023. године, којим је дато позитивно мишљење.

Због чињенице да се ревизија спроводи провером на бази узорака и да у систему интерне контроле и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

Ревизија је спроведена у просторијама општине Босилеград, у Босилеграду, улица Георги Димитрова број 82 и у просторијама Државне ревизорске институције у Нишу, улица Трг 14. октобар број 6.

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима, са применљивим критеријумима.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Спровели смо процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима у спровођењу мера исправљања у областима у којима су откривене неправилности у ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, ради израде плана ревизије.

На основу процене ризика утврђено је постојање ризика да откривене неправилности у ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину нису отклоњене на задовољавајући начин.

Ради остваривања циљева ревизије, а на основу процене ризика, спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са спровођењем мера које је субјект ревизије предузео ради исправљања неправилности које су откривене ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, у свим материјалним аспектима, усклађене са прописима који уређују области у којима су откривене неправилности.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

Извршена је ревизија консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, о чему је сачињен Извештај о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину број 400-257/2013-01 од 19. децембра 2013. године и дато мишљење са резервом.

С обзиром да све откривене неправилности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја. Субјект ревизије је у остављеном року доставио одазивни извештај, у ком је приказао мере исправљања утврђених неправилности. У послеревизионом поступку извршени су преглед и провера веродостојности одазивног извештаја и поступање по датим препорукама.

У послеревизионом поступку провере веродостојности одазивног извештаја и предузетих мера на отклањању откривених неправилности, утврђено је да је Општина Босилеград предузела задовољавајуће мере поступањем по 13 датих препорука, док је код пет препорука оцењено да је у поступку отклањања откривене неправилности.

У ревизији правилности пословања која се спроводи, ревидирали смо спровођења мера које је субјект ревизије, Општина Босилеград, требала предузети ради исправљања свих неправилности, односно извршена је ревизија спровођења мера исправљања неправилности које су у послеревизионом поступку оцењене као отклоњене и неправилности које су биле у поступку отклањања. Мере исправљања неправилности које су у послеревизионом поступку оцењене као отклоњене, обухваћене су ревизијом правилности услед протеча времена.

5. Критеријуми

- Закон о Државној ревизорској институцији⁴,
- Закон о буџетском систему⁵,
- Закон о локалној самоуправи⁶,
- Закон о финансирању локалне самоуправе⁷,
- Закон о јавној својини⁸,
- Закон о јавним предузећима⁹,
- Закон о раду¹⁰,
- Закон о платама у државним органима и јавним службама¹¹,
- Закон о јавним набавкама¹²,
- Закон о удружењима¹³
- Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима¹⁴,
- Уредба о буџетском рачуноводству¹⁵,
- Правилник о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем¹⁶,
- Правилник о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁷,
- Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије¹⁸,
- Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁹, и
- Интерна акта директних и индиректних буџетских корисника Општине Босилеград.

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа, општих и интерних аката који уређују области у којима су откривене неправилности у Извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину;

⁴ „Службени гласник РС” број 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018 – др. закон

⁵ „Службени гласник РС” број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022 и 118/2021 – др. закон

⁶ „Службени гласник РС” број 129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018 и 111/2021 – др. закон

⁷ „Службени гласник РС” број 62/2006, 47/2021, 93/2012, 99/2013 – усклађени дин. изн., 125/2014 – усклађени дин. изн., 95/2015 – усклађени дин. изн., 83/2016, 91/2016 – усклађени дин. изн., 104/2016 – др. закон, 96/2017 – усклађени дин. изн., 89/2018 – усклађени дин. изн., 95/2018 – др. закон, 86/2019 – усклађени дин. изн., 126/2020 – усклађени дин. изн., 99/2021 – усклађени дин. изн., 111/2021 – др. закон и 124/2022 – усклађени дин. изн.

⁸ „Службени гласник РС” број 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 – др. закон, 108/2016, 113/2017, 95/2018 и 153/2020

⁹ „Службени гласник РС” број 15/2016 и 88/2019

¹⁰ „Службени гласник РС” број 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење

¹¹ „Службени гласник РС” број 34/2001, 62/2006 – др. закон, 63/2006 – испр. др. закона, 116/2008 – др. закони, 92/2011, 99/2011 – др. закон, 10/2013, 55/2013, 99/2014, 21/2016 – др. закон, 113/2017 – др. закони, 95/2018 – др. закони, 86/2019 – др. закони, 157/2020 – др. закони и 123/2021 – др. закони

¹² „Службени гласник РС” број 91/2019

¹³ „Службени гласник РС” број 51/2009, 99/2011 – др. закони и 44/2018 – др. закон

¹⁴ „Службени гласник РС” број 44/2008 – пречишћен текст, 2/2012, 113/2017 – др. закон, 23/2018, 95/2018 – др. закон, 86/2019 – др. закон, 157/2020 – др. закон и 123/2021 – др. закон

¹⁵ „Службени гласник РС” број 125/2003, 12/2006 и 27/2020

¹⁶ „Службени гласник РС” број 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 114/2017, 20/2018, 36/2018, 93/2018, 104/2018, 14/2019, 33/2019, 68/2019, 84/2019, 151/2020, 19/2021, 66/2021, 130/2021 и 144/2022

¹⁷ „Службени гласник РС” број 33/2015 и 101/2018

¹⁸ „Службени гласник РС” број 99/2011 и 106/2013

¹⁹ „Службени гласник РС” број 89/2019

- испитивање активности, одлука Општине Босилеград у вези са спровођењем мера које је субјект ревизије предузео ради исправљања неправилности које су откривене ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину,
- интервјуисање одговорних лица Општине Босилеград.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Општине Босилеград како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора”, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања” и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања”.

V Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Према одредбама члана 80 Закона о буџетском систему, интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата: 1. финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава; 2. интерну ревизију код корисника јавних средстава и 3. хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

1.1. Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола спроводи се одређеним политикама, процедурама и активностима са основним задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће директни буџетски корисници своје циљеве остварити кроз: пословање у складу са важећим прописима; поузданим финансијским извештајима; ефикасним коришћењем средстава и заштитом средстава и података. Систем интерне контроле обухвата организациону структуру општинске управе и појединачне атрибуте свих запослених, укључујући њихов интегритет, етичност и стручност, управљање ризиком пословања, одговарајуће контролне активности, информационе и комуникационе системе на основу којих руководство доноси своје одлуке, које се даље преносе на запослене, као и редовно проверавање интерних контрола у циљу обезбеђивања њихове ефикасности.

Руководство општине одговорно је за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања система интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени. Ефикасан систем интерних контрола захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева.

Финансијско управљање и контрола обухвата: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације и праћење и процену система.

1.1.1 Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле општине. Контролно окружење представља резултат односа филозофије и стила руковођења, подршке руководства, као и компетентности, етичких и моралних вредности и интегритета запослених у Општинској управи и обухвата став, савесност и мере Скупштине општине, Председника општине и Општинског већа, у вези система интерне контроле и његове важности за ефикасност у раду Општинске управе. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру општине и одговарајуће субординације.

Утврђено је да су органи општине, радећи на креирању интерног контролног окружења донели низ интерних аката. Поред Статута општине и Пословника Скупштине општине Босилеград донета су и следећа интерна акта:

- **Стратегије:** План развоја Општине Босилеград 2020-2030, Стратегија одрживог развоја општине Босилеград 2020-2030, Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Босилеград за период 2022-2025, Локални план управљања отпадом општине Босилеград 2020-2030, Стратегија развоја спорта у општини Босилеград 2021-2025 године, Стратегија развоја предшколског образовања и васпитања Предшколске установе

„Дечја радост“ Босилеград за 2020-2024 годину, Стратегија руралног развоја општине Босилеград 2020-2025, Стратегија управљања ризицима и друго.

- **Одлуке** (Одлука о организацији Општинске управе општине Босилеград, Одлука о прибављању, распоалгању, коришћењу и управљању средствима у јавној својини општине Босилеград, Одлука о комуналном уређењу и хигијени општине Босилеград, Одлука о буџету општине Босилеград за 2022. годину (са изменама и допунама) и друге);

- **Правилници** (Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, Кабинету председника општине, Општинском правобранилаштву и Служби интерне ревизије, Правилник о организацији буџетског рачуноводства, Правилник о начину коришћења средстава подрачуна, односно других рачуна консолидованог рачуна трезора општине Босилеград, Правилник о намени ствари у јавној својини општине Босилеград, Правилник о попису имовине и обавеза, Правилник о поклонима са протоколарном наменом, Правилник о коришћењу средстава за репрезентацију у општини Босилеград, Правилник о набавци и коришћењу мобилних телефона у Општинској управи, Правилник о начину и условима коришћења службених возила, Правилник о ближим условима за спровођење континуиране едукације за запослене, изабрана и постављена лица у Општинској управи општине Босилеград и други); Правилник о начину планирања и спровођењу поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци као и јавних набавки на које се закон не примењује, друштвених и других посебних услуга у општини Босилеград и други);

- **Упутства** (Упутство о раду трезора општине Босилеград) и

- **Кодекси** (Кодекс понашања запослених у Управи и јавним службама у општини Босилеград).

Позитиван став руководства према интерној контроли може у значајној мери да подстиче њено функционисање и ефикасност и зато га треба стално афирмисати, дизајнирати и испољавати. Став који запослени имају о свом раду и задацима значајно утичу на ефикасност, а испољава се кроз одговорност, дисциплину, самопоуздање и ефикасност. Начин на који руководство врши делегирање овлашћења и одговорности запослених за предвиђене послове, распоред тих овлашћења и извештавање, обезбеђење ресурса и одговарајућих политика које се односе на потребна знања, вештине и искуства одговорних лица и лица на кључним радним местима, одговарајуће информисање и комуницирање са запосленима, како би они разумели своје појединачне обавезе, као и своју одговорност у извршавању тих обавеза, представља веома сложен и одговоран задатак, који треба дефинисати у писаном облику.

Организациона структура представља унутрашњи оквир општине у коме се пословне активности планирају, извршавају, контролишу и надгледају, као средство које њеном руководству помаже у остваривању постављених циљева и извршавању донетог буџета. Функционална и ефикасна организациона структура подразумева: јасну одређеност организационих јединица и утврђене односе између њих, прецизно дефинисање кључних области овлашћења и одговорности, прецизно одређен ниво на коме се утврђују политике и поступци, одговарајуће линије и нивое извештавања, као и повремено утврђивање адекватности организационе структуре. Руководство је утврдило организациону структуру према величини, надлежности, делатности, сложености у раду, броју запослених и другим критеријумима.

Органи општине су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа. Као посебан орган општине који обавља послове правне заштите, имовинских права и интереса општине, није основано Општинско правобранилаштво општине Босилеград.

Скупштина општине је највиши орган општине који врши функцију основне функције локалне власти утврђене Уставом, законом и статутом. Скупштину општине чине одборници,

које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем у складу са законом и статутом. Скупштина општине има 31 одборника.

Извршни органи општине су Председник и Општинско веће.

Председника општине бира Скупштина општине, из реда одборника, на период од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине општине. Председник општине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност. Председник општине и заменик Председника општине су на сталном раду у општини. Председник општине може да има једног помоћника, који обављају послове из појединих области као што су економски развој, урбанизам, примарна здравствена заштита, заштита животне средине, пољопривреда, комуналне делатности, развој месних заједница и друго.

Општинско веће има седам чланова и чине га Председник општине, заменик Председника општине и пет чланова Општинског већа, које бира Скупштина на период од четири године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника. Председник општине је председник Општинског већа. Заменик Председника општине је члан Општинског већа по функцији. Чланови Општинског већа могу бити на сталном раду у општини.

Општинска управа образована је као јединствени орган. Радом Општинске управе руководи начелник у складу са Законом о локалној самоуправи, Статутом општине Босилеград, Одлуком о организацији Општинске управе општине Босилеград и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, Кабинету председника општине, Општинском правобранилаштву и Служби интерне ревизије. У Општинској управи општине Босилеград, као посебна организациона јединица, образован је Кабинет председника општине.

Надлежност, унутрашња организација, начин руковођења, односи са другим органима, средства за рад и друга питања од значаја за рад и организацију Општинске управе општине Босилеград уређени су Одлуком о организацији Општинске управе општине Босилеград, коју је донела Скупштина општине Босилеград.

Општина Босилеград је донела Одлуку о Општинском правобранилаштву и у Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, Кабинету председника општине, Општинском правобранилаштву и Служби интерне ревизије систематизовани су послови општинског правобраниоца са једним извршиоцем, али радно место није попуњено.

Неправилност и препорука су дати у Прилогу 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину (поднаслов 3.1 Неправилности у систему интерне контроле и интерна ревизија).

1.1.2 Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификовање потенцијалних пословних догађаја и ситуација које могу угрозити постављене циљеве корисника јавних средстава. Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, у члану 7 прописује обавезу корисника јавних средстава да усвоје стратегију управљања ризиком која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени. Контролне активности које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Општинско веће Општине Босилеград донело је Стратегију управљања ризицима Општине Босилеград број 06-277-2/2022 дана 7. октобра 2022. године и утврђен је регистар ризика, чиме је Општина Босилеград наставила са увођењем и унапређењем система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, као једног од учесника Пројекта RELOAF2 Пројекат реформи локалних финансија II у Србији. Општина Босилеград је у

законски предвиђеном року предала Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о стању и напредовању система финансијског управљања и контроле општине Босилеград за 2022. годину, број 1-01364/23, као и Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2022. годину број 2-01278/23.

1.1.3 Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације са циљем да се утврде и елиминирају њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

1.1.4 Информације и комуникације

Информације и комуникације обухватају следеће принципе: прибављање, креирање и употребу релевантних и квалитетних информација како би се подстакло функционисање интерних контрола; интерну размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу и комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле.

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило успостављен је развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

За регулисање рачуноводственог система донети су: Упутство о раду трезора општине Босилеград број 06-12-2/2017 од 10. јануара 2017. године, Правилник о организацији буџетског рачуноводства и Правилник о попису имовине и обавеза.

Вођење буџетског рачуноводства обавља се софтвером Услужно занатске радње „С.С.“ пр Сурдулица.

1.1.5 Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система изводи се на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Одлуком о Општинској управи општине Босилеград дефинисани су послови који се обављају у циљу текућег увида и инспекцијског надзора над извршавањем закона, подзаконских аката и прописа општине у различитим областима и пословима: изградња грађевинских објеката, заштита животне средине, комуналне делатности, друмски саобраћај и утврђивање, наплата и контрола локалних јавних прихода.

1.2 Интерна ревизија

Чланом 82 Закона о буџетском систему и чланом 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописана је обавеза корисника јавних средстава да успоставе интерну ревизију.

Општина Босилеград није успоставила интерну ревизију.

Неправилност и препорука су дати у Прилогу 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину (поднаслов 3.1 Неправилности у систему интерне контроле и интерна ревизија).

Прилог 2 – Предузете мере у поступку ревизије

У поступку ревизије Општина Босилеград је предузела следеће мере на отклањању откривених неправилности:

1) У поступку ревизије Општинско веће општине Босилеград донело је Решење дана 23. октобра 2023. године којим је утврдило Предлог Одлуке о буџету општине Босилеград за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину и упутило Скупштини општине Босилеград на усвајање дана 24. октобра 2023. године, у прописаном року.

2) У поступку ревизије, извршена је пореска контрола о чему је сачињен Записник о пореској теренској контроли број 436-390/2023 од 3. октобра 2023. године у коме је наведено да је теренском контролом активних пословних простора на територији Општине Босилеград утврђено да се ниједан привредни субјект не бави делатношћу забавних игара, односно да не постоји ниједан обвезник локалне комуналне таксе за држање средстава за игру.

3) У 2022. години Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград остварило је приход по основу накнаде за коришћење пијачног простора на основу Одлуке о пијаци и пијачном реду на подручју општине Босилеград број 30/09 од 12. фебруара 2009. године (са изменама и допунама од 27. априла 2017. године) и Одлуке о накнади за коришћење пијачног простора на млечно зеленој пијаци у Босилеграду број 06-166/11-3 од 27. априла 2011. године. У поступку ревизије Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ уплатило је на уплатни рачун 741531 – Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословног простора у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности остварени приход по овом основу у 2022. години у износу од 85 хиљада динара.

4) У поступку ревизије, извршена је уплата доприноса за уређивање грађевинског земљишта на прописани уплатни рачун 741538 – Допринос за уређивање грађевинског земљишта у износу од 2.361 динара, дана 26. октобра 2023. године.

Прилог 3 – Мере исправљања неправилности откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину

3.1 Неправилности у систему интерне контроле и интерна ревизија

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Општина Босилеград:

- није у потпуности успоставила систем интерних контрола који обезбеђује разумно уверавање да ће постављени циљеви бити остварени кроз пословање у складу са важећим прописима, реалност и интегритет финансијских извештаја, добро финансијско управљање и заштиту средстава,
- јавна предузећа чији је оснивач општина Босилеград, нису доставила програме пословања у прописаном року,
- није Статутом одредила статус Општинског јавног правобранилаштва, као орган општине и директног корисника,
- није усагласила списак директних корисника у „Наредби о списку директних и индиректних корисника буџета Републике Србије односно буџета локалних власти, корисника ООСО, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем КРТ“ са директним корисницима одређеним актима општине,
- као индиректног корисника буџетских средстава одредила је Спортско друштво „Младост“, а у Наредби о списку директних и индиректних корисника буџета Републике Србије односно буџета локалних власти, корисника ООСО, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем КРТ у оквиру трезора 028 – Босилеград отворени су и подрачуни за Шаховски клуб „Младост“, Атлетски клуб „Младост“, Одбојкашки клуб „Младост“ и Фудбалски клуб „Младост“, као индиректне кориснике, иако нису основани од стране Општине.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дате препоруке задовољавајуће и да је неправилност у поступку отклањања.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општинско веће Општине Босилеград донело је Стратегију управљања ризицима Општине Босилеград број 06-277-2/2022 дана 7. октобра 2022. године и утврђен је регистар ризика, чиме је Општина Босилеград наставила са увођењем и унапређењем система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, као једног од учесника Пројекта RELOAF2 Пројекат реформи локалних финансија II у Србији. Општина Босилеград је у законски предвиђеном року предала Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију Годишњи извештај о стању и напредовању система финансијског управљања и контроле општине Босилеград за 2022. годину, број 1-01364/23, као и Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2022. годину број 2-01278/23.

Општинско веће општине Босилеград донело је Правилник о интерној ревизији Општине Босилеград број 06-36/2014 од 31. јануара 2014. године, којим су уређени критеријуми за организовање и стандарде и методолошка упутства за поступање интерне ревизије у Општини Босилеград. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, кабинету председника општине, Општинском правобранилаштву и служби интерне ревизије број 06-254/2020 од 10. децембра 2020. године и број 06-239/2022 од 31. августа 2022. године, у глави IV Организација и систематизација

радних места у Служби интерне ревизије предвиђено је радно место: Интерни ревизор, број службеника: 1. Наведено радно место није попуњено. Општина Босилеград је у више наврата током последњих година подносила захтев – Образац ПРМ – Ново запошљавање и додатно радно ангажовање надлежним органима ради прибављања сагласности за ново запошљавање, за пријем у радни однос лица на пословима интерног ревизора.

Општина Босилеград примењује донета интерна акта, јер: директни корисници буџета Општине Босилеград подnose захтеве за плаћање са пратећом документацијом која је оверена и одобрена од стране овлашћеног лица; рачуни директних и индиректних буџетских корисника оверени су потписом одговорног лица, чиме се потврђује настанак пословне промене. Интерна контрола је успостављена на начин да се најпре врши провера поднетог захтева за плаћање и трансфер средстава од стране шефа рачуноводства Општинске управе, који уз напомену „може“ потврђује расположивост апропријације за плаћање, што потврђује и својим потписом; затим се исти прослеђује запосленом на пословима трезора који врши проверу формалне исправности поднетог захтева и пратеће документације, што потврђује својим потписом. Председник, општине, као трећи потписник захтева за плаћање и трансфер одобрава пренос средстава. Узорковани захтеви за плаћање и трансфер средстава попуњени су потребним подацима, односно садрже податке о позицији из Одлуке о буџету, економској и функционалној класификацији, програмској активности, датуму пријема, као и деловодни број. Индиректни корисници буџета Општине Босилеград обавештени су путем mail-а дана 27. децембра 2022. године о обавези повраћаја неутрошених средстава у буџет општине до краја буџетске 2022. године, што су исти и извршили дана 30. децембра 2022. године.

Општина Босилеград за вођење пословних књига користи софтвер Услужно занатске радње „C.S.“ пр Сурдулица, програм „FROM“ за вођење буџетског и робно – материјалног књиговодства, програм „FROMA“ за вођење основних средстава и успоставила је адекватан систем вођења главне књиге трезора, помоћних књига и помоћних евиденција. Софтвер за буџетско рачуноводство Општинске управе омогућава вођење помоћне књиге купаца, добављача, учешћа и капитала јавних предузећа, датих и примљених аванса, благајне, наменских новчаних средстава, као и помоћне књиге основних средстава.

У 2022. години нису извршавани расходи и издаци са наменских подрачуна, али евиденција наменских средстава у оквиру главне књиге није успостављена, јер средстава на наменским подрачунима нису евидентирани у пословним књигама, нити средства по почетном стању, код којих није било промена током 2022. године, нити средства примљена у 2022. години. Због наведеног, пословне књиге Општине Босилеград нису свеобухватне евиденције о финансијским трансакцијама корисника буџетских средстава, укључујући стање и промене на имовини, потраживањима, обавезама, изворима финансирања, расходима, издацима, приходима и примањима.

Подаци у главној књизи су обједињени, односно главна књига садржи конта свих класа, од класе 000000 – Нефинансијска имовина до конта класе 900000 – Примања од задуживања и продаје финансијске имовина. Главна књига је прегледна, а софтвер омогућује штампу више извештаја и прегледа (закључни лист, извршење буџета, картице конта итд).

Јавна предузећа, чији је општина Босилеград оснивач, донела су Програме пословања у законском року и то: (1) Јавно комунално предузеће „Услуга“ донело је Програм пословања ЈП „Услуга“ Босилеград за 2022. годину са пројекцијама за 2023. и 2024. годину са посебним планом и програмом коришћења буџетских средстава и ценовником ЈП „Услуга“ по Одлуци Надзорног одбора број 461-5/2021 од 29. новембра 2021. године, на који је Скупштина општине Босилеград Решењем број 06-265/2021 од 20. децембра 2021. године; (2) Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград донело је Програм пословања за 2022. годину са пројекцијама за 2023. и 2024. годину по Одлуци Надзорног органа број 06-765/21 од 29. новембра 2021. године, на који је Скупштина општине Босилеград дала сагласност Решењем број 06-265/2021 од 20. децембра 2021. године и (3)

Јавно предузеће „Ветеринарска амбуланта Босилеград“ Босилеград донело је Програм пословања за 2022. годину и Посебан програм коришћења средстава из буџета општине Босилеград – субвенције Јавног предузећа Ветеринарска амбуланта „Босилеград“ из Босилеграда за 2022. годину по Одлуци Надзорног одбора број 302 од 26. новембра 2021. године, на који је Скупштина општине Босилеград дала сагласност Решењем број 06-265/2021 20. децембра 2021. године. Измене и допуне програма пословања јавних предузећа врше се на начин предвиђен за доношење програма рада, уз сагласност оснивача. Расподела добити јавних предузећа, као и покриће губитка врши се уз сагласност оснивача, односно Скупштине општине. Скупштина општине Босилеград усваја извештаје о раду јавних предузећа, а лице запослено на пословима трезора прати пословање јавних предузећа, чиме је појачан надзор над радом јавних предузећа од стране оснивача.

Општина Босилеград је Статутом („Службени гласник града Враћа“ број 3/2019) у члану 27 став 2 одредила статус Општинског правобранилаштва, органа општине у складу са законом који се уређује правобранилаштво, као органа Општине Босилеград.

Скупштина општине Босилеград донела је Одлуку о Општинском правобранилаштву општине Босилеград број 06-212/2015 дана 27. јула 2015. године, као посебном органу општине који обавља послове правне заштите имовинских права и интереса општине Босилеград. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, Кабинету председника општине, Општинском правобранилаштву и Служби интерне ревизије број 06-254/2020 од 10. децембра 2020. године и број 06-239/2022 од 31. августа 2022. године, у глави III Организација и систематизација радних места у Општинском правобранилаштву предвиђено је радно место: Општински правобранилац, број службеника: 1. Међутим, наведено радно место није попуњено. Општина Босилеград је у више наврата током последњих година подносила захтев – Образац ПРМ – Ново запошљавање и додатно радно ангажовање надлежним органима ради прибављања сагласности за ново запошљавање, за пријем у радни однос лица на пословима општинског правобраниоца.

Општина Босилеград је у 2022. години имала усаглашен списак директних корисника у Списку корисника јавних средстава који су укључени у систем КРТ са директним корисницима одређеним актима општине и то: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа. Чланом 27 Статута Општине Босилеград органи Општине су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа и исти се налазе у Списку корисника средстава који су укључени у систем КРТ, са ознаком 1 – директни корисници буџета. Ставом 2 истог члана Статута општине Босилеград, прописано је да у складу са законом којим се уређује правобранилаштво, орган Општине је и правобранилаштво. Општина Босилеград није основала орган правобранилаштва и исти није у Списку корисника јавних средстава.

Као индиректне кориснике буџетских средстава Општина Босилеград је одредила установе: Предшколску установу „Дечја радост“ Босилеград, Народну библиотеку „Христо Ботев“, Установу Центар културе „Босилеград“ и Туристичку организацију општине Босилеград и 37 месних заједница. Спортско друштво „Младост“ није одређено као индиректни корисник буџета општине у Списку корисника јавних средстава који су укључени у систем КРТ. У Списку корисника јавних средстава који су укључени у систем КРТ нису наведени подрачуни за удружења, нити су удружења одређена као индиректни корисници буџета Општине Босилеград.

Даном почетка примене Закона о буџетској инспекцији, односно почев од 1. јануара 2023. године, престале су да важе одредбе Закона о буџетском систему, члан 84 до 91 и члан 103 став 1 тачка 7) и 8), а самим тим и обавеза надлежног извршног органа јединице локалне самоуправе да оснива службу за буџетску инспекцију, а коју до тада Општина Босилеград није имала.

Откривена неправилност: Општина Босилеград је делимично отклонила неправилности које се односе на недостатке у систему интерних контрола и интерну ревизију, откривене ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, јер:

- није успоставила Општинско правобранилаштво, орган који обавља послове правне заштите имовинских права и интереса Општине Босилеград, што није у складу са чланом 2 Закона о правобранилаштву;
- није организовала службу интерне ревизије, што није у складу са чланом 82 Закона о буџетском систему и чланом 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије;
- у својим пословним књигама не води евиденцију о стању и променама на наменским новчаним средствима – подрачунима, тако да пословне књиге нису свеобухватне евиденције, што није у складу са чланом 9 Уредбе о буџетском рачуноводству.

Препорука број 1: Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да у циљу успостављања ефикасног система интерних контрола за обезбеђење разумног уверавања да ће донесени буџет и планиране активности бити остварени: успоставе Општинско правобранилаштво, организују интерну ревизију и обезбеде свеобухватно вођење пословних књига евидентирањем стања и кретања новчаних средстава на наменским подрачунима.

3.2 Неправилности код припреме и доношења буџета

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Као што је објашњено у тачки 4.1.1. Напомена уз ревизорски извештај, у Одлуци о буџету општине Босилеград за 2012. годину и Одлуци о изменама и допунама Одлуке о буџету општине Босилеград за 2012. годину утврђено је да:

- нису планирани сви приходи из донација,
- општи део Одлуке не садржи рачун прихода и расхода и нето набавку нефинансијске имовине (буџетски суфицит, односно дефицит) и рачун финансирања,
- није утврђен износ укупног фискалног суфицита – дефицита и начин његовог финансирања,
- у посебном делу Одлуке о буџету у истом разделу заједно су исказани финансијски планови законодавне и извршне власти,
- Општинско јавно правобранилаштво, као директни корисник није планирано у Одлуци о буџету,
- Одлука није припремана и извршавана на основу система јединствене буџетске класификације која обухвата економску класификацију прихода и примања, економску класификацију расхода и издатака, организациону класификацију, функционалну класификацију и класификацију према изворима финансирања: 1) На разделу 6, економска класификација 441 – отплата домаћих камата, планирана су средства за отплату главнице домаћим кредиторима, уместо на економској класификацији 611; 2) На разделу 8, економска класификација 451 – субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, планирана су средства за: а) буџетске фондове, б) Пројекте у оквиру функције 110; 3) На разделу 9, економској класификацији 463 – трансфери осталим нивоима власти, планирана су средства за месне заједнице које су индиректни буџетски корисници; 4) На разделу 10, функцији 90, економској класификацији 472 – накнаде за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства која се преносе „Центру за социјални рад“ Босилеград; 5) На разделу 11, економска класификација 481 – дотације невладиним организацијама, планирана су средства за Историјски архив Врање, за таксу приликом решавања имовинско правних односа, за сталну конференцију општина и градова и за ЈП „Ветеринарска амбуланта“ Босилеград; 6) У посебном делу Одлуке о буџету у оквиру извора финансирања 01 – приходи буџета исказани су и расходи и издаци који се финансирају из извора финансирања пренетих неутрошених

средстава из претходне године у износу од 9.602.000 динара, односно нису разграничени расходи и издаци који се финансирају из извора финансирања 01 и 13,

- средства за редован рад политичких странака и финансирање трошкова изборне кампање планирана су у мањем износу од 526.000 динара,

- нису поштовани рокови буџетског календара у свим фазама припреме, израде и доношења буџета.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Одлуком о буџету општине Босилеград за 2022. годину планирани приходи и примања исказани су по врстама и то средства из извора 01, са редовног рачуна, средства из извора 04, са подрачуна индиректних буџетских корисника, средства из осталих извора, 05-08, 9-12 и 13/15 и 56 и укупна јавна средства.

Одлуком о IV ребалансу буџета општине Босилеград за 2022. годину („Службени гласник града Врања“, број 18/2022 (3. октобар 2022. године)) планирана су средства из донација у износу од 18.935.000 динара. Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге („UNOPS“) и општина Босилеград („Прималац“) закључили су Уговор о донацији број 404-17/2022 од 10. јуна 2022. године за адаптацију објекта бивше Ветеринарске станице у Босилеграду за успостављање установе социјалне заштите. Уговором је дефинисано да ће прималац отворити банковни рачун намењен искључиво за сврху овог Уговора који не подлеже блокади. Средства по наведеном Уговору су уплаћена на подрачун 840-0000006191741-17 дана 8. јула 2022. године у износу од 18.935.280 динара. (Извод 1 од 8. јула 2022.). Одлуком о завршном рачуну буџета општине Босилеград за 2022. годину, у Извештају о примљеним донацијама наведено је да на основу уговора о додели бесповратних средстава – донације између Савета Европе и општине Босилеград за реализацију пројекта „Пренамена зграде бивше Ветеринарске станице у објекат социјалне заштите за смештај старијих, изнемоглих, социјално, породичном, сексуалном и другим терором угрожених лица у Босилеграду“, број 404-17/2022 од 10. јуна 2022.године на девизном рачуну уплаћено је 170.000 УСД у динарској противвредности.

Општи део Одлуке о буџету за 2022. годину садржи рачун прихода и расхода и нето набавку нефинансијске имовине (буџетски дефицит) и рачун финансирања.

Одлуком о буџету Општине Босилеград за 2022. годину утврђен је износ укупног фискалног дефицита у износу од 46.443.276 динара и начин његовог финансирања, односно из неутрошених средстава из претходних година.

У посебном делу Одлуке о буџету за 2022. годину посебно су исказани финансијски планови законодавне и извршне власти и то: у разделу 1 исказана Скупштина општине, у разделу 2 Председник општине, у разделу 3 Општинско веће и у разделу 4 Општинска управа.

Општинско јавно правобранилаштво, као директни корисник буџетских средстава, није планирано у Одлуци о буџету за 2022. годину. Скупштина општине Босилеград није поставила лице на место општинског правобраниоца. Статутом општине Босилеград („Службени гласник града Врања“, број 3/2019), чланом 27, регулисано је да је орган општине и правобранилаштво. Такође, чланом 82 Статута општине Босилеград регулисано је да послове правне заштите имовинских права и интереса општине обавља Општинско правобранилаштво, као и да се образовање, уређење и организација, као и друга питања од значаја за рад Општинског правобранилаштва, утврђује одлуком Скупштине општине у складу са основама за уређење и организацију правобранилаштва прописаних законом. Општинско правобранилаштво општине Босилеград није основано и није постављено лице на

место општинског правобраниоца, те није ни планирано Одлуком о буџету општине Босилеград.

Приликом припреме Одлуке о буџету општине Босилеград за 2022. годину:

- Општина Босилеград није планирала средства за отплату главнице (економска класификација 611000) и 2022. години није имала кредитна задужења;

- На разделу 4, економска класификација 451, планирана су средства за субвенције јавним нефинансијским предузећима и то Јавном предузећу „Услуга“ Босилеград (за Пројектну активност ПА 0004 Управљање отпадним водама, Пројектну активност ПА 0005 Управљање комуналним отпадом, Пројектну активност ПА 0008 Управљање и снабдевање водом за пиће) и Јавном предузећу Ветеринарска амбуланта Босилеград, као и за субвенције у пољопривреди у износу од 100.000 динара, ПА 0002 Мере подршке руралном развоју.

- Средства за финансирање месних заједница нису планирана на економској класификацији 463 – Трансфери осталим нивоима власти, већ у оквиру Програма 15, ПА 0002 Функционисање месних заједница на одговарајућим економским класификацијама 421, 422, 423, 425, 426, 482, 512.

- На разделу 4, групи 472000 – Накнада за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства која се преносе Центру за социјални рад Босилеград за исплату једнократних новчаних помоћи, уместо на групи 463000 – Трансфери осталим нивоима власти.

- На разделу 1 и 4, групи 481000 планирана су средства за дотације невладиним организацијама и то политичким странкама, националном савету за националне мањине, невладиним организацијама и удружењима, спортским организацијама, Црвеном крсту. Нису планирана средства за Историјски архив Врање, за таксе приликом решавања имовинско правних односа, за сталну конференцију градова и општина, као ни за ЈП „Ветеринарска амбуланта“.

- У Посебном делу Одлуке о буџету општине Босилеград за 2022. годину расходи и издаци планирани су по изворима финансирања, односно из извора 01 (са редовног рачуна буџета), из извора 04 (са подрачуна индиректних буџетских корисника) и из осталих извора 05 – 08, 9-12 и 13/15 и 56.

Средства за финансирање редовног рада политичких субјеката планирана су на нивоу од 0,105% пореских прихода буџета јединице локалне самоуправе.

Одлуком о буџету Општине Босилеград за 2022. годину на разделу Скупштине општине, планирана су средства за финансирање редовног рада политичких субјеката у износу од 125.688 динара. Порески приходи буџета Општине Босилеград планирани су у износу од 119.703.000 динара.

Средства за покриће трошкова изборне кампање нису планирана Одлуком о буџету општине Босилеград за 2022. годину.

Упутство за припрему буџета општине Босилеград за 2022. годину са пројекцијама за 2023. годину и 2024. годину донето је 14. јула 2021. године и истог дана достављено корисницима буџетских средстава.

Скупштина општине, Општинско веће, Председник општине и Општинска управа доставили су предлоге финансијских планова дана 31. августа 2021. године.

Служба за припрему буџета доставила је Општинском већу Нацрт Одлуке о буџету општине Босилеград за 2022. годину дана 15. октобра 2021. године. Општинско веће општине Босилеград је на седници одржаној дана 20. октобра 2021. године донело Закључак о утврђивању Нацрта Одлуке о буџету општине Босилеград за 2022. годину са пројекцијама за 2023. и 2024. годину.

Општинско веће је донело Закључак дана 9. новембра 2021. године којим је утврдило Предлог одлуке о буџету Општине Босилеград за 2022. годину са пројекцијама за 2023. и 2024. годину и упутило Скупштини општине на усвајање дана 10. новембра 2021. године, уместо до 1. новембра 2021. године.

Скупштина општине Босилеград донела је Одлуку о буџету општине Босилеград за 2022. годину, на седници дана 20. децембра 2021. године и објавила је у „Службеном гласнику Града Враћа“ број 36 од 28. децембра 2021. године.

Одлука о буџету општине је достављена Министарству финансија 24. децембра 2021. године.

Приликом припреме буџета за 2024. годину, у поступку ревизије, Општинско веће општине Босилеград донело је Решење дана 23. октобра 2023. године којим је утврдило Предлог Одлуке о буџету општине Босилеград за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину и упутило Скупштини општине Босилеград на усвајање дана 24. октобра 2023. године, у прописаном року.

Откривена неправилност: Општина Босилеград је у 2022. години делимично спроводила мере исправљања неправилности која се односи на припрему и доношење буџета, јер:

- На разделу 4, групи 472000 – Накнада за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства која се преносе Центру за социјални рад Босилеград за исплату једнократних новчаних помоћи, уместо на групи 463000 – Трансфери осталим нивоима власти, што није у складу са чланом 29 Закона о буџетском систему;

- Општинско веће није утврдило предлог Одлуке о буџету и доставило скупштини локалне власти до 1. новембра 2021. године, већ са закашњењем, тачније дана 10. новембра 2021. године, што није у складу са чланом 31. Закона о буџетском систему.

Препорука број 2: Препоручујемо одговорним лицима општине Босилеград да одлуку о буџету припремају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Предузета мера: У поступку ревизије Општинско веће општине Босилеград донело је Решење дана 23. октобра 2023. године којим је утврдило Предлог Одлуке о буџету општине Босилеград за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину и упутило Скупштини општине Босилеград на усвајање дана 24. октобра 2023. године, у прописаном року.

3.3. Неправилности утврђене код прихода

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Као што је објашњено у тачки 4.1.2. Напомена уз ревизорски извештај, Општина Босилеград:

- није остварила приход за следеће локалне комуналне таксе које је увела Одлуком о локалним комуналним таксама: држање средстава за игре („забавне игре“); коришћење простора за паркирање друмских моторних и прикључних возила на уређеним и обележеним местима и заузеће јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова. Ревизији није презентован доказ о извршеној контроли над спровођењем Одлуке о локалним комуналним таксама, у складу са чланом 5. Одлуке, по којој је Локална пореска администрација задужена за контролу спровођења наведене Одлуке,

- није закључила уговоре којим се уређују међусобни односи у погледу уређивања грађевинског земљишта;

- није донела Програм коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Босилеград за 2012. годину,

- приход општине Босилеград, који није уплаћен преко уплатних рачуна јавних прихода износи 12.465.000 динара. Наведени приходи уплаћени су на наменске рачуне (подрачуне) Општине Босилеград, који су отворени у оквиру КРТ-а,

- приходи по основу отплате станова и накнаде за коришћење пијачног простора у износу од 78.000 динара нису уплаћени на рачун јавних прихода већ на рачун ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају:

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општина Босилеград донела је Одлуку о локалним комуналним таксама („Службени гласник града Враћа“, број 38/2018) којом су, чланом 4, уведене локалне комуналне таксе за: 1. држање средстава за игру („забавне игре“), 2. истицање фирме на пословном простору и 3. држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина.

Локална комунална такса за држање средстава за игру, се по Одлуци, утврђује у дневном износу сразмерно времену коришћења и то за апарате за забаву, флипере, билијар, игрице на ТВ пријемнику, стони фудбал, аутомате, рачунар и слично (по апарату). У 2022. години није остварен приход по основу локалне комуналне таксе за држање средстава за игру („забавне игре“) и није вршена контрола наплате. Одговорна лица општине Босилеград су у појашњењу навела да приход по основу локалне комуналне таксе за држање средстава за игру („забавне игре“) није остварен јер није било регистрованих предузетника и правних лица која обављају делатност држања средстава за забавне игре. У поступку ревизије, извршена је пореска контрола којом је утврђено да се ниједан привредни субјект не бави делатношћу забавних игара, односно да не постоји ниједан обвезник локалне комуналне таксе за држање средстава за игру.

У 2022. години Општина Босилеград је остварила приход по основу локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору у износу од 9.853.000 динара и локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина у износу од 900.000 динара.

Општина Босилеград донела је Одлуку о накнадама за коришћење јавних површина („Службени гласник града Враћа“, број 38/2018) којом је, између осталих, уведена и накнада за коришћење јавне површине по основу заузећа грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и изградњу. Одлуком је прописано да је обвезник таксе из овог тарифног броја правно лице, предузетник или физичко лице које користи простор на јавним површинама за заузеће грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и изградњу.

Наведеном Одлуком је предвиђено да су физичка и правна лица која врше заузеће јавне површине грађевинским материјалом ради изградње објеката за сопствене потребе ослобођена плаћања ове накнаде у првих 15 дана коришћења простора на јавној површини. Међутим, Одлуком је предвиђено да је обвезник таксе из овог тарифног броја правно лице, предузетник или физичко лице које користи простор на јавним површинама за заузеће грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и изградњу.

У 2022. години није остварен приход по основу накнаде за коришћење јавне површине по основу заузећа грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и изградњу.

Одговорна лица општине Босилеград су у појашњењу навела да приход није остварен из разлога што је наведеном одлуком прописано да су физичка и правна лица која врше заузеће јавне површине грађевинским материјалом за сопствене потребе ослобођени плаћања ове накнаде у првих 15 дана коришћења простора на јавној површини, а што је готово најчешћи случај заузећа јавне површине грађевинским материјалом. У појашњењу достављеном у поступку ревизије, дана 5. октобра 2023. године наведено је да је током 2022. године Предшколска установа, као инвеститор вршила заузеће јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова. С обзиром да је Предшколска установа индиректни корисник буџетских средстава, ослобођена је плаћања накнаде за коришћење

јавних површина грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова, сходно члану 241 став 1 Закона о накнадама за коришћење јавних добара.

Скупштина општине Босилеград донела је Одлуку о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта („Службени гласник Града Враћа“, број 8/2015) којом је дефинисано да допринос за уређивање грађевинског земљишта плаћа инвеститор. Такође, износ доприноса се утврђује решењем о издавању грађевинске дозволе. У 2022. години остварен је приход у износу од најмање 26.000 динара по основу утврђеног доприноса за уређивање грађевинског земљишта на уплатном рачуну 742253 – Накнада за уређивање грађевинског земљишта, уместо на уплатном рачуну 741538 – Допринос за уређивање грађевинског земљишта. У 2022. години уплата доприноса је вршена на основу закључених уговора и решења о грађевинској дозволи, али је приход уплаћиван на погрешан уплатни рачун. У поступку ревизије, извршена је уплата доприноса на прописани уплатни рачун 741538 – Допринос за уређивање грађевинског земљишта у износу од 2.361 динара, дана 26. октобра 2023. године.

Комисија за безбедност саобраћаја на путевима општине Босилеград донела је План трошења средстава од новчаних казни на територији општине Босилеград за 2022. годину, који је Општинско веће општине Босилеград усвојило дана 12. јануара 2022. године.

Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге („UNOPS“) и општина Босилеград („Прималац“) закључили су Уговор о донацији број 404-17/2022 од 10. јуна 2022. године за адаптацију објекта бивше Ветеринарске станице у Босилеграду за успостављање установе социјалне заштите. Уговором је дефинисано да ће прималац отворити банковни рачун намењен искључиво за сврху овог Уговора који не подлеже блокади. Средства по наведеном Уговору су уплаћена на подрачун 840-0000006191741-17 дана 8. јула 2022. године у износу од 18.935.280 динара.

Увидом у Извештај о бруто наплати, повраћају и расподели јавних прихода за период од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2022. године (Извештај Т-Трезор) утврдили смо да није остварен приход од донација и помоћи од међународних организација (732000). У пословним књигама општине Босилеград није евидентиран приход од донација и помоћи од међународних организација.

У Извештају о извршењу буџета општине Босилеград у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године (Образац 5), на конту 732100 – Текуће донације од међународних организација исказан је приход у износу од 18.935.000 динара по основу остварене донације по Уговор о донацији број 404-17/2022 од 10. јуна 2022. године за адаптацију објекта бивше Ветеринарске станице у Босилеграду за успостављање установе социјалне заштите.

У 2022. години Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве“ остварило је приход по основу накнаде за коришћење пијачног простора на основу Одлуке о пијаци и пијачном реду на подручју општине Босилеград број 30/09 од 12. фебруара 2009. године (са изменама и допунама од 27. априла 2017. године) и Одлуке о накнади за коришћење пијачног простора на млечно зеленој пијаци у Босилеграду број 06-166/11-3 од 27. априла 2011. године. У поступку ревизије Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве“ уплатило је на уплатни рачун 741531 – Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословног простора у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности остварени приход по овом основу у 2022. години у износу од 85.000 динара.

У 2022. години општина Босилеград није остварила примања од отплате станова датих у откуп, јер наплату врши и евиденцију води Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“. Наплаћена средства у 2022. години износе од 193.096 динара и иста јавно предузеће није уплатило у буџет општине.

Откривене неправилности: Општина Босилеград је у 2022. години делимично отклонила неправилности, које се односе на неправилности утврђене код прихода, јер:

- приход од донације у износу од 18.935.000 динара, остварен на посебном подрачуну за пројекте, по Уговору о додели бесповратних средстава број 404-17/2022 од 10. јуна 2022. године између Савета Европе и општине Босилеград за реализацију пројекта „Пренамена зграде бивше Ветеринарске станице у објекат социјалне заштите за смештај старијих, изнемоглих, социјално, породичном, сексуалном и другим терором угрожених лица у Босилеграду“, није уплаћен преко уплатног рачуна јавних прихода, што није у складу са чланом 49. став 2. Закона о буџетском систему и Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна;

- остварен је приход у износу од најмање 26.000 динара по основу утврђеног доприноса за уређивање грађевинског земљишта на уплатном рачуну 742253 – Накнада за уређивање грађевинског земљишта, уместо на уплатном рачуну 741538 – Допринос за уређивање грађевинског земљишта, што није у складу са чланом 29 и 49 Закона о буџетском систему, чланом 9 Уредбе о буџетском рачуноводству и Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна.

- општина Босилеград у 2022. години није остварила примања од отплате станова у износу од 193.096 динара, јер наплату врши Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“, а које исто није уплатило у буџет општине.

Препорука број 3: Препоручујемо одговорним лицима општине Босилеград да наплату прихода од донација и примања од отплате станова датих у откуп врше преко уплатног рачуна јавних прихода.

Предузета мера:

У поступку ревизије, извршена је пореска контрола о чему је сачињен Записник о пореској теренској контроли број 436-390/2023 од 3. октобра 2023. године у коме је наведено да је теренском контролом активних пословних простора на територији општине Босилеград утврђено да се ниједан привредни субјект не бави делатношћу забавних игара, односно да не постоји ниједан обвезник локалне комуналне таксе за држање средстава за игру.

У поступку ревизије Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве“ уплатило је на уплатни рачун 741531 – Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословног простора у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности остварени приход по овом основу у 2022. години у износу од 85.000 динара.

У поступку ревизије, извршена је уплата доприноса за уређивање грађевинског земљишта на прописани уплатни рачун 741538 – Допринос за уређивање грађевинског земљишта у износу од 2.361 динара, дана 26. октобра 2023. године.

3.4 Број запослених и ангажованих лица по другим основама изнад дозвољеног, пренос средстава за плате без прописаних образаца и исплата накнаде трошкова превоза супротно прописима

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

- Према прегледу броја запослених на дан 31. децембар 2012. године у Општини, као целини, (осим установа у области образовања, здравства, предшколских установа и јавних предузећа) на неодређено време било је 80 запослених а на одређено време било је укупно 192 запослених, од чега је: на одређено време 23 запослених, по уговору о делу 22 запослених, по уговору о привременим и повременим пословима 35 запослених и по уговорима о приправницима-волонтерима 112 запослених, што је више од 10% броја запослених на неодређено време у локалној администрацији;

- Уз приложени захтев за пренос средстава за плате ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ није достављала образац ЗИП – Обрачун средстава за исплату зарада запослених;

- по основу накнаде за трошкове превоза сопственим возилом исплаћен износ од 66.000 динара (Трошкови превоза сопственим возилом признати су у висини 10% од стварне цене за литар горива, а не у висини месечне претплатне карте у градском, приградском односно међуградском превозу).

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност у току отклањања.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Табела број 1: Преглед броја запослених у општини Босилеград у 2022. години

Корисник	Изабрана лица	Постављена лица и лице на положају	Именована лица	Запослени на неодређено	Запослени на одређено	Привремени и повремени послови	Уговори о делу	Уговор о стручном оспособљавању и усавршавању
Скупштина општине (Председник и Секретар)	1	1						
Председник (председник и заменик председника)	2							
Општинско веће (чланови ОВ)	5							
Општинска управа		2		28	3	6		14
Народна библиотека „Христо Ботев“			1	5		7		
Центар културе „Босилеград“			1	14		9	2	
Предшколска установа „Дечја радост“			1	19				
Укупно	8	3	3	66	3	22	2	14

Установа Центар културе „Босилеград“ је на дан 31. децембар 2022. године имала укупно 26 лица, од чега: 14 лица на неодређено време, девет лица ангажованих на привременим и повременим пословима, од чега осам лица по пројектима и то: шест лица по пројекту „Дигитална аудиотека – Дигитализација аудио културног наслеђа Фаза” и два лица по пројекту „Култура уређења окружења као надградња основног садржаја“ и једно лице за одржавање и чишћење просторија у згради установе Центар културе „Босилеград“ и два лица ангажована по уговорима о делу. Пројекти, по којима су ангажована осам лица на привременим и повременим пословима по пројектима, не финансирају се средствима Европске уније. Чланом 27к став 5 Закона о буџетском систему, прописано је да лица која се не убрајају у ограничење су лица на одређено време ради замене одсутног запосленог до његовог повратка, лица радно ангажована посредством Националне службе за запошљавање у циљу спровођења мера активне политике запошљавања у складу са прописима који уређују област запошљавања (јавни радови и додатно образовање и обуке), лица ангажована ради реализације пројеката који се финансирају средствима Европске уније или средствима донација, уколико се накнаде за њихов рад, са припадајућим порезима и доприносима, финансирају из ових извора, као и лица ангажована од стране корисника програма обуке, акредитованих реализатора обуке који су уписани у Сталну листу предавача и других реализатора обука коју води Национална академија за јавну управу.

С обзиром да је Закон о одређивању максималног броја запослених у локалној администрацији био у примени до 31. децембра 2018. године, одредбе овог закона нису примењиве у 2022. години. Чланом 27к Закона о буџетском систему, прописани су услови и правила за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Општина Босилеград је у 2022. години вршила пренос средстава путем субвенција за плате Јавном предузећу Ветеринарској амбуланти „Босилеград“ по Захтеву за плаћање и трансфер средстава, Прегледу обрачуна и Обрачуну средстава за исплату запослених Ј.П. Ветеринарске амбуланте „Босилеград“ – ЗИП Образац и Посебном програму коришћења средстава из буџета општине Босилеград – субвенције Јавног предузећа Ветеринарска амбуланта „Босилеград“ из Босилеграда за 2022. годину.

Општина Босилеград у 2022. години није вршила исплату накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада сопственим возилом. У 2022. години Општинска управа је вршила исплату превоза (накнаду за превоз на посао и са посла) једној запосленој, по захтеву за повећање путних трошкова од 14. октобра 2008. године и потврде превозника АТП „Tasa Tours“ Босилеград. Начелник Општинске управе Босилеград донео је Решења број 123-365/2008 од 14. октобра 2008. године којим се запосленој признаје исплата превоза у износу од 100 динара за оба правца (само једно лице), само за радне дане. Запослена није документовала трошкове превоза за долазак и одлазак са рада, како је то прописано чланом 18 Закона о порезу на доходак грађана.

Откривена неправилност: Општина Босилеград је у 2022. години је делимично спроводила мере исправљања откривених неправилности, јер је Установа Центар културе „Босилеград“ на дан 31. децембар 2022. године имала четири ангажована лица више у односу на прописани број запослених и ангажованих лица по другом основу, што није у складу са чланом 27к став 6, а у вези са ставом 5 Закона о буџетском систему.

Препорука број 4: Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да број ангажованих лица по другим основама код Установе Центар културе „Босилеград“ сведу на прописани број.

3.5 Преузимање обавеза и извршење расхода и издатака без валидне рачуноводствене документације

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Општина Босилеград је:

без веродостојне рачуноводствене документације о насталој пословној промени, евидентирала и платила расходе и издатке у укупном износу од 2.617.000 динара и то:

- Скупштина и Општинско веће, сталне трошкове у износу од 759.000 динара и дотације невладиним организацијама у износу од 125.000 динара,

- Спортско друштво „Младост“, специјализоване услуге у износу од 58.000 динара,

- Општинска управа, субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у износу од 1.499.000 динара,

- Центар културе „Босилеград“, машине и опрема у износу од 176.000 динара;

без правног основа евидентирала и платила расходе у укупном износу од 1.881.000 динара и то:

- ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград, специјализоване услуге у износу од 1.250.000 динара,

- Општинска управа, субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у износу од 631.000 динара.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају:

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Код Скупштине општине Босилеград и Општинског већа општине Босилеград Одлуком о буџету општине Босилеград за 2022. годину планирани су расходи на групи конта 421000 – Стални трошкови, позиција 5 и 38. У 2022. години са раздела Скупштине општине и Општинског већа нису извршени нити евидентирани расходи на групи 421000 – Стални трошкови. Скупштина општине и Општинско веће су подносили захтеве за плаћање и прилагали рачуне и обрачуне оверене од стране одговорног лица, приликом извршења расхода са осталих економских класификација (плате, услуге по уговору и друго).

Општинска управа пренела је средства Удружењу пензионера Босилеград за куповину врата, на основу Захтева за плаћање и трансфер средстава, рачуна ПР „АМ Пласт“ број 2/2022 од 5. априла 2022. године и Уговора о додели средстава из буџета општине Босилеград за финансирање и суфинансирање пројекта удружења од јавног интереса за 2022. годину број 14/1 од 31. марта 2022. године, који је потписан од стране одговорног лица општине Босилеград (председник општине).

Општинска управа је у 2022. години са економске класификације 424000 – Специјализоване услуге извршила расход по Захтеву за плаћање и трансфер средстава од 13. јуна 2022. године и рачуну Завода за јавно здравље Врање број 114/290 од 14. априла 2022. године за услуге бактериолошког и хемијског прегледа хлорисане воде, који је оверен од стране одговорног лица.

Општинска управа је у 2022. години са економске класификације 451000 – Субвенције нефинансијским јавним предузећима и организацијама извршила пренос средства Јавном предузећу Ветеринарска амбуланта „Босилеград“ на основу захтева за плаћање, и рачуна Јавног предузећа Сточарско ветеринарски центар за репродукцију и вештачко осемењавање „Велика Плана“ број 1284 од 19. априла 2022. године, који су оверени од стране лица које врши контролу документације.

Општина Босилеград је у 2022. години извршила пренос средстава Јавном предузећу Ветеринарска Амбуланта „Босилеград“ за зараду девет радника на основу Захтева за плаћање и трансфер средстава, који је оверен од стране овлашћеног лица корисника, шефа рачуноводства, радника трезора и налогодавца буџета, Прегледа обрачуна нето зарада, бруто зарада, пореза и доприноса за месец новембар 2022. године, Уговора о финансирању здравствене заштите животиња на нивоу општине за 2022. годину који садржи посебан програм коришћења средстава из буџета СО Босилеград – субвенција за 2022. годину број 341 од 31. децембра 2021. године, на који је дата сагласност оснивача Решењем о давању сагласности на Програм пословања за 2022. годину и Посебни програм коришћења средстава из буџета општине Босилеград – субвенције Јавног предузећа Ветеринарска амбуланта „Босилеград“ из Босилеграда за 2022. годину број 06-265/2021 од 20. децембра 2021. године.

Установа Центар културе „Босилеград“ је у 2022. години извршила издатак за набавку рачунара са додатном опремом по рачуну ПР Самосталне занатско трговинске радње Телком Босилеград број 086 од 23. септембра 2022. године, који су потписани од стране одговорног лица установе којим се потврђује настанак пословне промене.

Општинска управа је вршила пренос средстава из буџета јавним предузећима на основу захтева за плаћање и трансфер средстава уз који је уредно достављана пратећа документација: рачуни, ситуације, обрачуни, радни налози и грађевински дневници за радове који су основ за тражена средства из буџета.

Налаз: Општина Босилеград је у 2022. години предузимала мере исправљања и отклонила неправилност која се односи на извршење расхода и издатака без валидне рачуноводствене документације, откривену ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину, јер је

преузимала обавезе и извршавала расходе и издатке на основу валидне (веродостојне) документације о насталој пословној промени, односно на основу рачуна, обрачуна и ситуација из којих се може утврдити основ, врста и садржај пословне промене, који су оверени потписом одговорног лица корисника буџетских средстава, уз које су приложени радни налози, отпремнице и друга пратећа документација, као и захтеви за плаћање и трансфер средстава са свим потребним подацима.

3.6 Неправилна економска класификација расхода и издатака

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Расходи и издаци нису правилно планирани, извршавани и евидентирани у укупном износу од 40.480.000 динара, чији се ефекти, због међусобног потирања, нису одразили на укупан износ расхода и издатака, као и на коначан финансијски резултат Општине за 2012. годину и то:

- накнаде одборника и накнаде члановима комисија који нису у сталном раду и на групи конта 416000 – Награде запосленима и остали посебни расходу уместо на групи конта 423000 – Услуге по уговору код Општинског већа;

- расходи за гориво, пренос средстава спортским секцијама и клубовима за трошкове путовања такмичара и судија и хранарина за такмичаре на групи конта 422000 – Трошкови пословања уместо на групи конта 426000 – Материјал и групи конта 481000 – Дотације невладиним организацијама;

- исплата пореза код закључених уговора на групи конта 482000 – Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате уместо на групи конта 423000 – Услуге по уговору;

- исплате за опрему за спорт, угоститељске услуге, материјала за спорт и канцеларијски материјал на групи конта 424000 – Специјализоване услуге уместо на групи конта 512000 – Машине и опрема, 423000 – Услуге по уговору и 426000 – Материјал;

- расход за организацију манифестације – такмичење моторних тестера, трошкове смештаја чланова фолклорног ансамбла, услуге по уговору о делу и угоститељске услуге на групи конта 424000 – Специјализоване услуге уместо на групи конта 423000 – Услуге по уговору;

- набавку цемента, гвожђа, креча, цигле, резане грађе, црепа, лима, стакла, сијалица и осталог материјала; редовно чишћење улица и закуп опреме за заштиту животне средине; услуге чишћења и одржавања путева у месним заједница, уградњу цеви у пропусним каналима и поправку касе; изградњу фекалне канализације и пројекте, чесму на групи конта 424000 – Специјализоване услуге уместо на групи конта 426000 – Материјал, 421000 – Стални трошкови, 425000 – Текуће поправке и одржавање, 511000 – Зграде и грађевински објекти и 512000 – Машине и опрема;

- расход за набавку материјала за саобраћај и гума за возила на групи конта 425000 – Текуће поправке и одржавање уместо на групи конта 426000 – Материјал ;

- отплата главнице кредита на групи конта 441000 – Отплата домаћих камата уместо на групи конта 611000 – Отплата главнице домаћим кредиторима;

- услуга контроле квалитета воде за пиће и контроле отпадних вода, уређење зелених површина, сакупљање, изношење и депоновање смећа, реконструкцију поткровља дела „Старе болнице“ , за набавку воћних садница, израду нацрта просторног плана,

- расход за набавку мајица и разног материјала, налога за службени пут, уговора о делу, расход за услуге смештаја, угоститељске услуге, мајице, уљане и акрилне боје, изградња пројекта резервоара за водоснабдевање у МЗ Извор, опрему за видео надзор, израду техничке документације за санацију сметлишта на групи конта 451000 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама уместо на групи конта 424000 – Специјализоване услуге, 421000 – Стални трошкови, 425000 – Текуће поправке и одржавање,

454000 – Субвенције приватним предузећима, 511000 – Зграде и грађевински објекти, 422000 – Трошкови путовања, 423000 – Услуге по уговору, 426000 – Материјал, 512000 – Машине и опрема и 513000 – Остале некретнине и опрема;

- расходи за плате, додаци и накнаде запослених, социјални доприноси на терет послодавца, стални трошкови, трошкови путовања, услуге по уговору, текуће поправке и одржавање, материјал, порези, обавезне таксе и казне на групи конта 463000 уместо на групи конта 411000 – Плате, додаци и накнаде запослених (зараде), 412000 – Социјални доприноси на терет послодавца, 421000 – Стални трошкови, 422000 – Трошкови путовања, 423000 – Услуге по уговору, 425000 – Текуће поправке и одржавање, 426000 – Материјал, 482000 – Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате МЗ

- исплата једнократне помоћи у износу од 899 хиљада динара и пренос средстава Центру за социјални рад за исплату једнократне помоћи у износу од 10.992 хиљаде динара на групи конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета уместо на групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти.

- пренос средстава Новинско издавачкој установи „Братство“, ЈП „Ветеринарској амбуланти“ Босилеград за плате, Сталној конференцији градова и општина, Центру за развој јабланичког региона, Историјском архиву „31. јануар“ Врање на групи конта 481000 – Дотације невладиним организацијама уместо на групи конта 451000 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, 424000 – Специјализоване услуге и групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти;

- такса спортским клубовима на групи конта 482000 – Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате уместо на групи конта 481000 – Дотације осталим непрофитним институцијама;

- издатак за набавку дечјег игралишта са њихалицом и гуменом подлогом на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти уместо на групи конта 513000 – Остале некретнине и објекти;

- издатак за набавку тобогана на групи конта 512000 – Машине и опрема уместо на групи конта 513000 – Остале некретнине и објекти.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Скупштина општине је у 2022. година правилно евидентирала накнаде одборника и других лица за присуство седницама и лицима ангажованим на Скупштинским пословима – који нису запослени у општини, као и члановима комисија који нису запослени у општини Босилеград на групи конта 423000 – Услуге по уговору.

Општинско веће је у 2022. години правилно евидентирало накнаде члановима Комисије за реализацију члана 17 став 1 Одлуке о категоризацији општинских путева и улица на територији општине Босилеград са изменама и допунама који нису запослени у општини Босилеград на групи конта 423000 – Услуге по уговору.

Општинска управа је у 2022. години правилно евидентирала накнаде члановима Интерресорне комисије за процену потреба за пружање додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету, ученику и одраслом, који нису запослени у општини Босилеград на групи конта 423000 – Услуге по уговору.

Општинска управа је у 2022. години правилно евидентирала расходе за дотације Спортском Савезу општине Босилеград и Одбојкашком клубу Младост за трошкове пословања (сопствено возило, набавка горива, трошкови хранарине, услуге превоза и друго)

на групи конта 481000 – Дотације невладиним организацијама.

Општинска управа је у 2022. години правилно евидентирала порез на накнаде ангажованих лица на привременим и повременим пословима и приправника – практиканата на групи конта 423000 – Услуге по уговору.

Спортско друштво Младост у 2022. години није индиректни корисник буџета општине Босилеград, па нису извршени расходи и издаци за наведено спортско друштво по намени за угоститељске услуге, материјал за спорт и канцеларијски материјал и издаци за набавку опреме са економских класификација 423000 – Услуге по уговору, 426000 – Материјал и 512000 – Машине и опрема. Пренос средстава из буџета општине Спортском друштву Младост вршен је са групе конта 481000 – Дотације невладиним организацијама.

Предшколска установа „Дечја радост“ је у 2022. години правилно извршила и евидентирала издатак за набавку опреме за домаћинство (електрични шпорет) на групи конта 512000 – Машине и опрема и расход за набавку материја за образовање (сет четкица, коректор трака маказе, графитне оловке, гумице, креде у боји, велика књига питања и одговора, књига „Свет око мене“, Енциклопедија живог света и друго) на групи конта 426000 – Материјал.

Општинска управа је у 2022. години правилно извршила и евидентирала расход за угоститељске услуге на групи конта 423000 – Услуге по уговору.

Центар културе „Босилеград“ је у 2022. години расход за послове водитеља културно-уметничких програма, за време Међународног фестивала „Босилеградско Краиште пева и игра 2022“, правилно извршио и евидентирао на групи конта 423000 – Услуге по уговору.

Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ у 2022. години није индиректни корисник буџета општине.

Општинска управа је у 2022. години расход за:

- набавку арматуре за осветљење, натријум сијалица, пригушница и заштитног стакла (јавно осветљење) по издатим ситуацијама Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве Општине Босилеград“ Босилеград правилно евидентирала на групи конта 426000 – Материјал;
- услуге одржавања чистоће на површинама јавне намене-јавна хигијена-чишћење и одношење смећа са јавних површина у граду на депонији правилно евидентирала на групи конта 421000 – Стални трошкови;
- радове на одржавању саобраћајне инфраструктуре у Босилеграду (ручно чишћење цевастих пропуста, путних јаркова, рад камиона за превоз гранулирано шљунка за посипање путева, чишћење путева од одрона, рад камиона за проширење пута) правилно евидентирала на групи конта 425000 – Текуће поправке и одржавање.

Општинска управа је у 2022. години расходе за набавку гума за кола, уља и навлаку волана правилно евидентирала на групи конта 426000 – Материјал, а издатке за фекалну канализацију и пројекте на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти.

Одлуком о буџету општине Босилеград за 2022. годину, издаци за отплату главнице по кредиту нису планирани. Општина Босилеград није имала отплату кредита у 2022. години и није кредитно задужена.

Општинска управа је у 2022. години са групе конта 451000 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама преносила средства по основу субвенција Јавном предузећу Ветеринарска амбуланта „Босилеград“ и Јавном предузећу за комуналије и услуге „Услуга“ са по Босилеград и са наведене групе конта није вршила набавку опреме.

Општинска управа је у 2022. години правилно евидентирала расход за контролу воде (бактериолошки и хемијски преглед нехлорисане воде), радове на одржавању зеленила и чишћење јавних површина (кошење траве, ручно пражњење канти за смеће, ручно сакупљање покошене траве) на групи конта 424000 – Специјализоване услуге, набавку садница (смарагдних и стубастих туја) на групи конта 514000 – Вишегодишњи засади за набавку за озелењавање, док набавку садница за поделу пољопривредним произвођачима није извршила у 2022. години; издатак за израду плана генералне регулације ПГР на групи конта 511000 –

Зграде и грађевински објекти; материјал за потребе Канцеларије за младе на групи конта 426000 – Материјал; расходи за реализацију пројекта „Балканска омладинска синтеза“ нису извршени, јер су средства одобрена Одлуком о буџету укинута каснијим изменама и допунама Одлуке о буџету за 2022. годину, није било плаћања нити реализације наведеног пројекта и издатак за пројекат техничке документације за Основну школу „Георги Димитров“ на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти.

Општинска управа је у 2022. години извршила пренос средстава Месној заједници Радичевци за поправку јавне чесме (уградња водомера, полуспојница, баштенске славине) са групе конта 425000 – Текуће поправке и одржавање на основу рачуна Јавног предузећа за комуналије и услуге „Услуга“ са по Босилеград.

Општинска управа у 2022. години није имала издатак за набавку опреме за видео надзор, а издатака за услугу израде техничке документације је правилно извршила и евидентирала на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти.

Према Одлуци о завршном рачуну за 2022. годину и извршењу расхода и издатака за 2022. годину са позиција Канцеларије за младе извршени су расходи само за набавку материјала на групи конта 426000 – Материјал, и није било расхода за услуге смештаја, угоститељске услуге, набавку мајица, уљаних и акрилних боја.

Месне заједнице у 2022. години нису имале расходе за плате и социјалне доприносе, јер немају лица у радном односу. Пренос средстава месним заједницама вршен је према стварном трошку (стални трошкови, услуге по уговору, текуће поправке и одржавање и материјал), а не преко групе 463000 – Трансфери осталим нивоима власти.

Општинска управа је у 2022. години вршила пренос средстава Центру за социјални рад за исплату једнократних помоћи са групе конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета. Пренос је вршен по појединачним решењима Центра за социјални рад, којима се додељује и утврђује износ једнократне помоћи, а по одлуци Комисије за остваривање и признавање права у области социјалне заштите грађана. Пренос средстава Центру за социјални рад за материјалне трошкове пословања у 2022. години правилно је вршен са групе конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти.

Општина Босилеград је у 2022. години извршила пренос средстава Националном савету Бугарске националне мањине на основу Захтева за плаћање и трансфер средстава и приложених рачуна и расходе је евидентирала на одговарајућој економској класификацији.

Општина Босилеград је у 2022. години вршила пренос средстава Јавном предузећу Ветеринарска амбуланта „Босилеград“ за субвенције по Посебном програму коришћења средстава из буџета општине Босилеград – субвенције Јавног предузећа Ветеринарска амбуланта „Босилеград“ из Босилеграда за 2022. годину број 06-265/2021 од 20. децембра 2021. године, на који је дата сагласност оснивача. Расходи по овом основу су евидентирани на прописаној групи конта 451000 – Субвенције нефинансијским предузећима и организацијама.

Са раздела Скупштине општине извршен је расход за чланарину Сталној конференцији градова и општина у складу са датом препоруком.

Са раздела Скупштине општине извршен је расход у износу од 200.000 динара за средства пренета Историјском архиву „31. јануар“ по Уговору о финансирању Историјског архива број 2561 од 31. децембра 2021. године, који је неправилно евидентиран на групи конта 424000 – Специјализоване услуге.

Спортско друштво Младост није индиректни корисник буџета општине Босилеград, тако да се расходи за пренета средства спортском друштву евидентирају на групи конта 481000 – Дотације невладиним организацијама.

Са раздела Општинске управе извршен је издатак у износу од 299.863 динара за изградњу дечијег игралишта по испостављеној првој привременој ситуацији Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ и Уговору о сарадњи на реализацији пројекта толеранције, отклањања предрасуда и развоја комуникације и дијалога са

мигрантима са Комесаријатом за избеглице и миграције број 401-241/20 од 19. новембра 2020. године и Анексом уговора. Издатак је неправилно евидентиран на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти уместо на групи конта 513000 – Остале некретнине и опрема.

Откривена неправилност: Општинска управа је у 2022. години делимично отклонила неправилност која се односи на неправилну економску класификацију расхода и издатака, јер су неправилно планирани, извршени, евидентирани и исказани расходи и издаци у износу од укупно 698.595 динара и то код: Скупштине општине у износу од 200.000 динара за пренета средстава Историјском архиву „31 јануар“ Врање на групи конта 424000 – Специјализоване услуге, уместо на групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти и Општинске управе у износу од укупно 498.595 динара, од чега најмање 198.732 динара за пренета средстава за једнократне помоћи Центру за социјални рад на групи конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета, уместо на групи конта 463000 – Трансфери осталим нивоима власти и 299.863 динара за изградњу дечијег игралишта на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти уместо на групи конта 513000 – Остале некретнине и опрема, што није у складу са чланом 29 Закона о буџетском систему, чланом 9 Уредбе о буџетском рачуноводству и Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 5: Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да расходе и издатке планирају, извршавају, евидентирају и исказују на прописаним економским класификацијама.

3.7 Више исказани расходи у односу на одобрену апропријацију

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Код Општине Босилеград расходи су више исказани у односу на одобрени износ апропријације који је одобрен за ту намену у тој буџетској години у износу од 912.000 динара.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Током 2022. године код Општинске управе нису извршени расходи нити издаци из средстава донација по пројектима, јер није било трошења средстава. Општина Босилеград је пратила преузимање обавеза и извршење расхода корисника буџетских средстава, тако да директни и индиректни корисници буџета општине Босилеград нису преузели обавезе и извршили расходе изнад одобрених апропријација за 2022. годину.

Налаз: Општина Босилеград је отклонила неправилност која се односи на преузимање обавеза и извршење расхода изнад одобрених апропријација, откривену ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, јер није било извршења расхода и издатака из средстава донација по пројектима и директни и индиректни корисници буџета општине су преузели обавезе и извршили расходе у оквиру апропријација одобрених Одлуком о буџету општине Босилеград за 2022. годину, односно финансијским планом корисника.

3.8 Недостављање захтева за плаћање од стране директних корисника буџета, пријем приправника супротно прописима, број запослених изнад прописаног и уговори о делу закључени супротно прописима

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Директни корисници нису достављали захтеве за плаћање услуга по уговору у износу од 11.221.000 динара, што није у складу са чланом 14. Упутства о раду трезора општине Босилеград

Скупштина општине и Општинско веће је у 2012. године на основу Одлуке о приправницима – волонтерима извршила исплату за 60 приправника – волонтера са VI и VII степеном стручне спреме, у нето износу од 5.593.000 динара, односно 7.607.000 динара у бруто износу. Начелник Општинске управе није донео Годишњи план и програм о пријему приправника и није одредио број приправника. Општина Босилеград није исправно дефинисала статус приправника – волонтера и није усагласила Одлуку о приправницима – волонтерима са важећим прописима који регулишу статус приправника и статус волонтера. Општина Босилеград у 2012. години има већи број запослених од броја који је прописан важећим прописима;

ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ закључила је уговоре о делу у нето износу од 193.000 динара за послове за израду трансакцијских пројеката, за послове чишћења снега по МЗ и за послове грађевинских радова на објекту у селу Караманица, закључени за обављање послова који су сродни систематизованим пословима код послодавца.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност у току отклањања.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Директни корисници буџета општине: Скупштина општине, Председник, Општинско веће и Општинска управа у 2022. години су сачињавали захтеве за плаћање и трансфер средстава. Стручно оспособљавање приправника регулисано је Одлуком Скупштине општине о стручном оспособљавању и усавршавању број 06-22/2014 од 29. јануара 2014. године, са изменама и допунама број 06-129/2017 од 27. јула 2017. године, број 06-249/2017 од 21. новембра 2017. године, број 06-279/2019 од 7. новембра 2019. године и број 06-20/2020 од 31. јануара 2020. године и то: начин и поступак обављања стручног оспособљавања и усавршавања, без заснивања радног односа.

Поступање Општине Босилеград у вези са применом мера исправљања неправилности која се односи на број запослених изнад прописаног описана је у поднаслову 3.4 Број запослених и ангажованих лица по другим основама изнад дозвољеног, пренос средстава за плате без прописаних образаца и исплата накнаде трошкова превоза супротно прописима.

У 2022. години Општинска управа није ангажовала лица по основу уговора о делу, тако да нема расходе по овом основу. Установа Центар културе „Босилеград“ је током 2022. године ангажовала лица путем уговора о делу за обављање послова који су у надлежности установе и систематизовани правилником о систематизацији радних места и то: по уговору о делу број 409-1/22 од 19. јула 2022. године за послове дочека и смештаја чланова културно-уметничких ансамбала и координисање рада учесника на Међународном фолклорном фестивалу „Босилеградско Краиште пева и игра 2022“, а који су у опису посла запосленог на радном месту: организатор културних активности (послови организације и координације рада за потребе свих догађаја и друго); уговору о делу број 408-1/22 и број 408/22 од 19. јула 2022. године за послове водитеља културно уметничких програма, односно Међународног

фолклорног фестивала „Босилеградско Краиште пева и игра 2022“ у периоду од 27. јула до 2. августа 2022. године, за које је Правилником о систематизацији радних места систематизовано радно место: новинар, извршилаца 4 са описом посла: припрема и вођење културно уметничких и забавних програма које реализује установа. По основу наведених уговора о делу, извршени су расходи у износу од 37.500 динара.

Откривена неправилност: Општина Босилеград је делимично отклонила неправилност која се односи на недостављање захтева за плаћање од стране директних корисника буџета, пријем приправника супротно прописима, број запослених изнад прописаног и закључених уговора о делу супротно прописима, јер је Установа Центар културе „Босилеград“ извршила расходе у износу од 37.500 динара за накнаде по основу уговора о делу, закључених за послове: водитеља културно уметничких програма и послове дочека, смештаја учесника манифестације и координисања рада на манифестацији, а који су систематизовани актом о систематизацији и у оквиру делатности послодавца су, што није у складу са чланом 199 Закона о раду и чланом 56 став 4 Закона о буџетском систему.

Препорука број 6: Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да уговоре о делу закључују за послове који нису систематизовани и нису у делатности послодавца.

3.9 Обављање делатности јавног предузећа супротно законским прописима и извршење издатака из сопствених извора финансирања који нису планирани

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“:

1) бави се производњом бехатон плоча, ивичњака, канелата, стубова, армираних бетонских цеви, бетонских блокова, бетонских корита и малопродајом, што није у складу са важећим прописима, јер је основана за обављање делатности од општег интереса;

2) нису планирани, а извршени су издаци за залихе робе за даљу продају из сопствених извора финансирања у износу од 4.814.000 динара, што значи да је индиректни корисник преузео и извршио обавезе из сопствених извора које нису планиране у Одлуци о буџету Општине у износу од 4.814.000 динара.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

ЈП „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград, почев од 1. децембра 2016. године није индиректни корисник средстава буџета општине Босилеград, тако да подаци јавног предузећа не улазе у консолидацију приликом сачињавања консолидованог завршног рачуна буџета општине Босилеград. Индиректни корисници буџета општине Босилеград, установе: Предшколска установа „Дечја радост“, Центар за културу „Босилеград“, Народна библиотека „Христо Ботев“ и Туристичка организација општине Босилеград баве се делатношћу за коју су основане, не баве се производњом било којих производа, нити малопродајом. По наведеном основу не остварују примања, нити имају извршене издатке за залихе робе за даљу продају из сопствених извора финансирања. Одлуком о буџету општине Босилеград за 2022. годину нису планирани издаци за залихе робе за даљу продају, а индиректни корисници нису у 2022. години преузимали обавезе које нису планиране у Одлуци о буџету Општине Босилеград за 2022. годину.

ЈП „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград се не бави производњом и малопродајом, у Билансу стања на дан 31. децембар 2022. године није исказало стање робе нити производа.

Налаз: Општина Босилеград је у 2022. години спроводила мере исправљања и отклонила неправилност која се односи на обављање делатности индиректних буџетских корисника за коју нису основани и преузимању обавеза и извршењу издатака из сопствених извора финансирања који нису планирани Одлуком о буџету општине Босилеград.

3.10 Кредитно задуживање индиректног корисника буџета општине супротно прописима

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Као што је објашњено у тачки 4.1.4.13. Напомена уз ревизорски извештај утврђено је да је ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ закључила Уговор о дугорочном кредиту за обртна средства, у износу од 57.000 Еур-а, у динарској противвредности од 5.997.000 динара, уместо надлежног органа локалне власти по претходно прибављеном мишљењу Министарства, што није у складу са важећим прописима.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“, од 1. децембра 2016. године престало је да послује по прописима којима је уређен буџетски систем и није више индиректни корисник буџета општине Босилеград.

Општина Босилеград није у 2022. години планирала примања од задуживања, нити има кредитна задужења која отплаћује из претходних година.

Налаз: Општина Босилеград је у 2022. години спроводила мере исправљања и отклонила неправилност која се односи на кредитно задуживање индиректног корисника буџета општине супротно прописима откривену ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину.

3.11 Евидентирање расхода без евидентирања обавеза за извршене расходе

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Општина Босилеград је у пословним књигама евидентирала само расход, без књижења обавеза на одговарајућим контима.

У пословним књигама евидентиран је само расход по основу субвенција јавним нефинансијским предузећима и организацијама, а обавезе нису евидентирани преко одговарајуће групе конта 242000 – обавезе по основу субвенција, што је супротно члану 14. Правилника о стандардном

У пословним књигама евидентиран је само расход, без књижења обавеза по основу трансфера осталим нивоима власти, што је супротно члану 12. и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и чланом 14. Уредбе о буџетском рачуноводству.

У пословним књигама евидентиран је само расход, без књижења обавеза за социјално осигурање, што је супротно члану 12. и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и члану 14. Уредбе о буџетском рачуноводству.

У пословним књигама евидентиран је само расход, без књижења обавеза по основу дотација невладиним организацијама, што је супротно члану 12. и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и члану 14. Уредбе о буџетском рачуноводству.

У пословним књигама евидентиран је само расход, без књижења обавеза за остале расходе, што је супротно са чланом 12. и чланом 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и чланом 14. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општинска управа је у својим пословним књигама евидентирала обавезе по основу:

- субвенција јавним нефинансијским предузећима и организацијама преко групе конта 242000 – Обавезе по основу субвенција;
- трансфера осталим нивоима власти преко групе конта 243000 – Обавезе по основу донација, дотација и трансфера;
- накнаде за социјалну заштиту из буџета преко групе конта 244000 – Обавезе за социјално осигурање;
- дотација невладиним организацијама, таксе за регистрацију возила и друге таксе, обавезу за ПДВ преко групе конта 245000 – Обавезе за остале расходе.

Налаз: Општина Босилеград је отклонила неправилност, која се односи на евидентирање расхода без евидентирања обавеза за извршене расходе, откривену ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, јер је Општинска управа у пословним књигама евидентирала обавезе по основу субвенција јавним нефинансијским предузећима и организацијама, обавезе по основу трансфера осталим нивоима власти, обавезе за социјално осигурање, обавезе по основу дотација невладиним организацијама, таксе за регистрацију возила и друге таксе и обавезу за ПДВ преко одговарајућих конта обавеза.

3.12 Неправилности код расхода за накнаде за социјалну заштиту из буџета

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Као што је објашњено у тачки 4.1.4.17. Напомена уз ревизорски извештај, Општина Босилеград је исплатила једнократну помоћ у износу од 899.000 динара на основу решења Председника општине.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Одлуком о остваривању права на социјалну заштиту о чијем се обезбеђењу стара општина Босилеград („Службени гласник Града Враћа“, број 8/2019) прописано је право на једнократну помоћ, као вид материјалне подршке, која се обезбеђује појединцу и породици, који се изненада или тренутно нађу у стању социјалне потребе, у случајевима везаним за задовољење основних животних потреба, отклањање последица елементарних непогода, као и у другим ванредном приликама које не могу самостално превазићи, а нарочито када немају

никаких прихода и не могу, из Законом предвиђених разлога, да остваре право на редовну новчану социјалну помоћ. Право на једнократну помоћ признаје се у: 1. новчаном износу; 2. натури и 3. новчаној надокнади за добровољно радно ангажовање.

У 2022. години решења о исплати једнократних новчаних помоћи доносио је Центар за социјални рад општине Босилеград, на основу Одлуке о остваривању права на социјалну заштиту о чијем се обезбеђењу стара општина Босилеград.

Налаз: Општина Босилеград је у 2022. години спроводила мере исправљања и отклонила неправилност код расхода за накнаде за социјалну заштиту из буџета, откривену ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, јер једнократне помоћи исплаћује на основу решења Центра за социјални рад.

3.13 Неправилности код преноса средстава удружењима

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

- Правилник о финансирању/суфинансирању удружења и невладине организације општине Босилеград није усаглашен са важећим прописима;

- Општина Босилеград је расписала конкурс за доделу средстава из буџета општине Босилеград за 2012. годину за дотације невладиним организацијама и удружењима, који не садржи критеријуме, услове, обим, начин, поступак доделе, као и поступак враћања средстава уколико утврди да удружења добијена средства не користе за реализовање одобрених програма и није закључила уговор са изабраним удружењима.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општинско веће општине Босилеград донело је дана 28. новембра 2018. године Правилник о начину, критеријумима и поступку доделе средстава из буџета општине за подстицање пројеката од јавног интереса које реализују удружења број 06-321-10/2018.

Општинско веће општине Босилеград донело је Решење о именовану чланова комисије за доделу средстава удружењима за финансирање и суфинансирање пројеката од јавног интереса у општини Босилеград број 06-70-1/2019 од 12. марта 2019. године.

На предлог Комисије за доделу средстава удружењима за финансирање и суфинансирање пројеката од јавног интереса у општини Босилеград број 06-52/22 од 28. јануара 2022. године, Општинско веће општине Босилеград донело је Одлуку о расписивању јавног конкурса за доделу средстава из буџета општине Босилеград за подстицање пројеката или недостајућег дела средстава за финансирање пројеката од јавног интереса која реализују удружења у 2022. години број 06-53-1/2022 од 31. јануара 2022. године.

Јавни конкурс за доделу средстава из буџета општине Босилеград за подстицање пројеката или недостајућег дела средстава за финансирање пројеката или недостајућег дела средстава за финансирање пројеката од јавног интереса које реализују удружења за 2022. годину расписан је 31. јануара 2022. године. Предмет јавног конкурса су пројекти у областима јавног интереса на територији општине Босилеград и то:

- 1) Туризам – Промоција туризма у руралним областима, бањама, мото туризма и др;
- 2) Пољопривреда – развој пчеларства;

- 3) Заштита и очување природе и заштита животне средине – Развијање програма и мера за заштиту земљишта, воде, биљног и животињског света, уклањање смећа (у сеоским срединама, приградским насељима и др.);
- 4) Очување културне и историјске традиције – подстицај традиционалних вредности;
- 5) Култура – програми и пројекти удружења у култури која својим квалитетом доприносе развоју културе и уметности;
- 6) Друштвена брига о старим особама – Друштвена брига о пензионерима;
- 7) Унапређење квалитета живота особа са инвалидитетом – обезбеђивање неопходне опреме за лица са инвалидитетом;
- 8) Борачко инвалидска заштита – професионална рехабилитација цивилних инвалида рада.

Јавним конкурсом је предвиђено да право учешћа на јавном конкурсима имају удружења која су регистрована на територији општине Босилеград, односно друге општине или града у Републици Србији, с тим да пројектне активности реализују на територији општине Босилеград.

Средства за реализацију пројеката/програма из јавног конкурса обезбеђена су у буџету општине Босилеград за 2022. годину у укупном износу од 7.777.634 динара, од чега: 1.600.000 динара за програме/пројекте у области туризма; 866.000 динара за програме/пројекте у области пољопривреде; 4.000.000 за програме/пројекте у области флоре и фауне и за програме/пројекте у области заштите животне средине; 1.261.634 динара за програме/пројекте у области очувања културне и историјске традиције, друштвене бриге о старим особама, унапређења квалитета живота особа са инвалидитетом и борачко инвалидска заштита и 50.000 динара за програм/пројекте у области културе.

Јавним конкурсом одређен је и рок за подношење понуда, начин пријављивања на конкурс, трајање пројекта, конкурсна документација коју је потребно доставити, основни и допунски критеријуми за бодовање предлога пројеката, рок за доношење одлуке о избору пројеката, начин објављивања одлуке о избору пројекта и начин склапања уговора о финансирању или суфинансирању пројеката.

Јавни конкурс је објављен на интернет страници општине Босилеград.

Општинско Веће општине Босилеград донело је дана 11. марта 2022. године Одлуку о избору пројеката који ће се финансирати или суфинансирати из буџета општине Босилеград за 2022. годину број 06-95/2022.

Општина Босилеград закључила је дана 31. марта 2022. године Уговор о додели средстава из буџета општине Босилеград за финансирање и суфинансирање пројеката удружења од јавног интереса за 2022. годину, са следећим удружењима:

- 1) Удружењем за екологију и заштиту животне средине „ЕКО-БОС“ број 06-104-2/2022 за реализацију пројекта „За боље сутра“ у износу од 3.050.000 динара;
- 2) Удружењем за помоћ ментално недовољно развијеним особама МНРО Врање за реализацију пројекта „Пружање услуга и интеграција лица са сметњама у менталном развоју са територије општине Босилеград“ број 06-104-10/2022 у износу од 50.000 динара;
- 3) Међуопштинском организацијом глувих и наглувих за реализацију пројекта „Интеграција глувих и наглувих особа кроз активности“ број 06-104/8/2022 у износу од 50.000 динара;
- 4) Друштвом пчелара „Радилица“ Босилеград за реализацију пројекта „Унапређење пчеларства у Босилеграду“ број 06-104-3/2022 у износу од 866.000 динара;
- 5) Међуопштинском организацијом Савеза слепих Србије, Врање за реализацију пројекта „Рад за добробит слепих и слабовидних“ број 06-104-11/2022 у износу од 50.000 динара;
- 6) Основном организацијом Савез удружења бораца народноослободилачких ратова општине Босилеград – СУБНОР за реализацију пројекта „Очување културно историјске традиције – подстицај традиционалних вредности“ број 06-104-6/2022 у износу од 220.000 динара;

- 7) Ловачким удружењем „Сокол“ Босилеград за реализацију пројекта Очување станишта заштићене врсте дивљачи“ број 06-104-5/2022 у износу од 850.000 динара;
- 8) Удружењем мултиплексклерозе Пчињског округа – Врање за реализацију пројекта „Наше чаролије“ број 06-104-12/2022 у износу од 50.000 динара;
- 9) Удружењем риболоваца „Поточна пастрмка“ Босилеград за реализацију пројекта „Босилеградски котлић“ број 06-104-1/2022 у износу од 100.000 динара;
- 10) Удружењем жена Босилеграда „Глас Жена“ за реализацију пројекта „Чист град“ број 06-104-4/2022 у износу од 1.600.000 динара;
- 11) Удружењем особа са параплегијом Врање за реализацију пројекта „Корак по корак до инклузије“ број 06-104-9/2022 у износу од 70.000 динара;
- 12) Удружењем пензионера општине Босилеград за реализацију пројекта „Удружимо се сви 2022“ број 06-104-7/2022 у износу од 650.000 динара.

Уз захтев за плаћање и трансфер средстава достављана је документација за захтевана средства. Удружења су по окончању пројекта подносила извештаје о реализацији пројекта и финансијске – завршне извештаје о реализацији пројекта са пратећом документацијом о утрошку средстава.

Налаз: Општина Босилеград је у 2022. години спроводила мере исправљања и отклонила неправилности које се односе на усклађеност Правилника о финансирању/суфинансирању удружења и невладине организације општине Босилеград са важећим прописима и да јавни конкурс не садржи критеријуме, услове, обим, начин, поступак доделе, као и поступак враћања средстава уколико утврди да удружења добијена средства не користе за реализовање одобрених програма и на доделу средстава изабраним удружењима без закљученог уговора и отклонила неправилности откривене ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину.

3.14 Неевидентирани расходи и издаци извршени са наменских подрачуна

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Као што је објашњено у тачкама 4.1.4.19. и 4.1.5.2. Напомена уз ревизорски извештај, Општина Босилеград није евидентирала у пословним књигама које води директан корисник, текуће расходе у износу од 8.221.000 динара и издатке за опрему у износу од 11.594.000 динара, који су извршени са наменских подрачуна за разне пројекте из донација.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општина Босилеград није евидентирала у пословним књигама текуће расходе и издатке са наменског подрачуна за пројекат из донације, јер средства са наменског подрачуна током 2022. године нису трошена. Приход, остварен у 2022. години по основу донација, само је исказан у консолидованим финансијским извештајима, а није евидентиран у пословним књигама Општинске управе.

Откривена неправилност: Општина Босилеград је у 2022. години делимично спроводила мере исправљања неправилности која се односи на евидентирање расхода и издатака са наменског подрачуна за пројекте из донација, јер расходи и издаци са наменских подрачуна нису извршени, а Општинска управа је приход од донација само исказала у

консолидованим финансијским извештајима, и исти није евидентирала у пословним књигама, што није у складу са чланом 9 Уредбе о буџетском рачуноводству.

Препорука број 7: Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да приходе остварене уплатом средстава на наменским подрачунима евидентирају у својим пословним књигама.

3.15 Преузимање обавеза и извршење расхода без спроведеног поступка јавне набавке

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Без спроведеног поступка јавне набавке извршена је набавка добара и услуга у укупном износу од 11.063.000 динара код следећих буџетских корисника:

- Спортско друштво „Младост“ набавило је гориво у износу од 1.641.000 динара и децје игралиште са њихалицом и гуменом подлогом у износу од 819.000 динара, што укупно износи 2.460.000 динара;

- ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ набавило је гуме у износу од 509.000 динара, материјал за посебне намене у износу од 485.000 динара, ХТЗ опрему у износу од 483.000 динара, цемент у износу од 3.302.000 динара, гвожђе у износу од 1.040.000 динара, резану грађу у износу од 965.000 динара, остали потрошни материјал у износу од 614.000 динара и извршило ремонт пумпи у износу од 457.000 динара, што укупно износи 7.855.000 динара;

- Центар културе „Босилеград“ набавио је опрему и извршио репарирање постојећег ТВ предајника за потребе телевизије Босилеград у износу од 748.000 динара.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општинска управа општине Босилеград је током 2022. године спровела отворени поступак јавне набавке нафтних деривата обликовану по партијама и то: партија 1 – БМБ 95 и евро дизел и партија 2 – БМБ 95, евро дизел и препарати за подмазивање број 404-44/2022 од 26. јануара 2022. године. Након доношења Одлуке о додели уговора број 404-44/2022-1 од 10. фебруара 2022. године закључен је Уговор о набавци нафтних деривата за партију 1 број 404-44/2022-2/1 од 17. фебруара 2022. године са „Кнез петрол“ д.о.о. Београд уговорене вредности у износу од 392.778 динара без ПДВ, односно 471.330 динара са ПДВ. Закључен је и Уговор о набавци нафтних деривата за партију 2 број 404-44/2022-2/2 од 17. фебруара 2022. године са „НИС“ ад Нови Сад у вредности од 560.813 динара без ПДВ, односно 672.980 динара са ПДВ.

Током 2022. године извршена је набавка гума и уља за аутомобил у износу од 16.810 динара са ПДВ на основу издате наруџбенице и по рачуну ПР „ЈС“ Рајчиловци – Босилеград број 11/2022 од 5. априла 2022. године.

Општинска управа је током 2022. године извршила издатак у износу од 299.863 динара за пројектовање, изградњу и опремање децјег игралишта на К.П. број 1023 КО Босилеград по Првој привременој ситуацији изведених радова број 843/22 од 19. септембра 2022. године испостављеној од стране Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград. Радови су извршени на основу Уговора о пројектовању и извођењу радова на изградњи и опремању децјег игралишта број 06-214/2022 од 5. јула 2022. године, закљученог на основу понуде Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград. Средства за предметне радове обезбеђена су на основу Уговора о сарадњи на реализацији пројекта

повећања толеранције, отклањања предрасуда и развоја комуникације и дијалога са мигрантима број 404-241/20 од 19. новембра 2020. године и Анекса наведеног уговора број 401-241/20-3 од 1. јула 2022. године.

Током 2022. године извршена је и набавка канцеларијског материјала (папир за штампање и коверте) у износу од 58.700 динара по рачуну СТУР „Петра“ Рајчиловци број 12/2022 од 1. септембра 2022. године, а на основу издате Наручбенице од 29. августа 2022. године.

Током 2022. године Општинска управа општине Босилеград извршила је набавку услуга стручног надзора у току извођења радова на проширењу градске мреже ради водоснабдевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут у вредности од 180.000 динара на основу Уговора број 404-176/2021-УГ-1 од 18. априла 2022. године закљученим са „Костић проинг“ д.о.о. Нишка Бања на основу три добијене понуде.

Такође, у 2022. години, Општинска управа општине Босилеград спровела је и набавку израде пројектно – техничке документације за изградњу атмосферске канализације и реконструкцију фекалне канализације у централном делу насеља Босилеград. По добијању три понуде, Општинска управа општине Босилеград закључила је Уговор о пружању услуга број 404-17/2022-УГ-1 од 10. јануара 2022. године са Биро за пројектовање, инжењеринг и консалтинг „Градинг“ Босилеград уговорене вредности у износу од 120.000 динара.

Током 2022. године извршена је и набавка израде пројектне документације за пројекат реконструкције, санације и адаптације са енергетском ефикасношћу зграде основне школе „Георги Димитров“ у селу Рајчиловци. По пристиглим понудама, Општинска управа општине Босилеград закључила је Уговор о пружању услуга број 351-122/2021-УГ-1 од 25. фебруара 2022. године са Биро за пројектовање, инжењеринг и консалтинг „Градинг“ Босилеград уговорене вредности у износу од 492.000 динара.

Општина Босилеград је у 2022. години изводила радове на летњем одржавању улица и путева по Ситуацији изведених радова у периоду од 16. јуна до 30. јуна 2022. године број 654/22 од 1. августа 2022. године у износу од 4.450.478 динара, а на основу Уговора о финансирању поверених послова од општег интереса на нивоу општине Босилеград које обавља Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ за 2022. годину број 06-281-4/2021 од 31. децембра 2021. године којим је уговорено да јавно предузеће врши поверене послове и то, између осталог, чишћење и одржавање локално некатегорисаних путева, саобраћајне инфраструктуре на територији општине, где је обухваћена и зимска служба тј. зимско одржавање путева и ванредне ситуације.

У 2022. години општина Босилеград је набављала радове и материјал – арматуру за набавку и уградњу уличног осветљења по ситуацијама Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград и то: за период од 1. јануара 2021. године до 17. децембра 2021. године број 866/21 од 20. децембра 2021. године у износу од 235.949 динара, за период од 1. јануара 2022. године до 31. јула 2022. године број 704/22 од 12. августа 2022. године у износу од 77.400 динара и за период од 1. августа 2022. године до 31. новембра 2022. године број 1103/22 од 19. децембра 2022. године у износу од 175.323 динара, а на основу Уговора о финансирању поверених послова од општег интереса на нивоу општине Босилеград које обавља Јавно предузеће „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ за 2022. годину број 06-281-4/2021 од 31. децембра 2021. године којим је уговорено да јавно предузеће врши поверене послове и то, између осталог, одржавање јавног осветљења постављање нових и замена старих сијаличних места и замена прегорелих сијалица.

Установа Центар културе „Босилеград“ Босилеград је у 2022. години извршила набавку штампача и тонера по рачуну Самостална занатско трговинска радња „Телком“ ПР, Босилеград број 61 од 5. јула 2022. године у износу од 27.400 динара на основу наручбенице од 4. јула 2022. године и набавку рачунара и рачунарске опреме по рачуну Самостална

занатско трговинска радња „Телком“ ПР, Босилеград број 86 од 23. септембра 2022. године у износу од 51.550 динара, а на основу издате наруџбенице.

Налаз: Општина Босилеград је у 2022. години спроводила мере исправљања и отклонила неправилности које се односе на набавке добара, радова и услуга без спроведеног поступка јавне набавке и отклонила неправилност откривену ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину.

3.16 Неправилности у спровођењу поступака јавних набавки

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Утврђена су следећа одступања од важећих прописа којима су регулисане јавне набавке:

- Општина Босилеград је неправилно спровела поступак јавне набавке у износу од 46.233.000 динара јер:

- у моменту покретања јавне набавке нису била предвиђена средства за јавну набавку у Одлуци о буџету, набавка под редним бројем 1, 2, 4, 5 и 7,

- закључен је Анекс уговора а није спроведен поступак јавне набавке за додатне радове, набавка под редним бројем 3,

- Одлука о покретању поступка јавне набавке не садржи податке о апропријацији у буџету односно финансијском плану за плаћање, набавка под редним бројем 1, 2, 4, и 7,

- Записник о отварању понуда није достављен понуђачима, набавка под редним бројем 6,

- у Одлуци о избору најповољније понуде није наведено да је изабрана неприхватљива понуда, набавка под редним бројем 5,

- наручилац није обавестио све учеснике у поступку јавне набавке о донетом Решењу Републичке комисије, набавка под редним бројем 1;

- Индиректни корисник ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ неправилно је спровео поступак јавне набавке у износу од 3.879.000 динара јер :

- Одлука о покретању поступка јавне набавке не садржи податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану за плаћање,

- Решење о образовању комисије није донето истог дана када и Одлука о покретању поступка јавне набавке,

- обавештење о закљученом уговору није достављено ради објављивања „Службеном гласнику РС“,

- у Одлуци о избору најповољније понуде није наведено да је изабрана неприхватљива понуда,

- Одлука о избору најповољније понуде није достављена понуђачима у року од три дана,

- по Уговору о купопродаји добара - деривати нафте у 2012. години плаћено је 10.358.000 динара, а то је више од уговорене вредности за 6.479 хиљада динара;

- Индиректни корисник ПУ „Дечја радост“ Босилеград неправилно је спровео поступак јавне набавке у износу од 368.000 динара, јер:

- конкурсна документација не садржи све елементе,

- наручилац у конкурсној документацији није објавио критеријуме и елементе критеријума за избор најповољније понуде,

- обавештење о закљученом уговору није достављено ради објављивања „Службеном гласнику РС“.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да је неправилност отклоњена.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општина Босилеград је поступак јавних набавки уредила Правилником о начину планирања и спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци као и јавних набавки на које се закон не примењује, друштвених и других посебних услуга у општини Босилеград број 06-210-6/2020 од 25. септембра 2020. године.

Током 2022. године Општина Босилеград је спровела поступак јавне набавке радова на проширењу градске мреже ради водоснабдевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут Босилеград – Рибарци доношењем Одлуке о спровођењу поступка јавне набавке радова број 404-45/2022 од 28. јануара 2022. године. По спроведеном поступку јавне набавке, закључен је Уговор о извођењу грађевинских радова на проширењу градске мреже ради водоснабдевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут Босилеград – Рибарци број 404-45/2022-2 од 16. марта 2022. године са понуђачем Г.Д.П. „Инвестпродукт“ д.о.о. Лебане. Уговорена вредност радова износи 12.995.549 динара без ПДВ, односно 15.594.659 динара са ПДВ.

Општина Босилеград је у 2022. години, између осталог, спровела и јавну набавку нове и некоришћене машине за бушење бунара са прикључним додацима доношењем Одлуке о спровођењу поступка јавне набавке број 404-56/2022 од 1. марта 2022. године. Након спроведеног поступка јавне набавке закључен је Уговор о набавци нове и некоришћене машине за бушење бунара број 404-56/2022-2 од 7. априла 2022. године са понуђачем „Аквабан“ д.о.о. Ниш. Уговорена вредност износи 3.850.000 динара без ПДВ, односно 4.620.000 динара са ПДВ. Након тога, закључен је и Анекс Уговора број 404-56/2022-3 дана 11. јула 2022. године којим је продужен рок за испоруку предмета јавне набавке.

Општина Босилеград је наведене уговоре закључила у складу са Законом о буџетском систему, јер је у тренутку закључивања уговора Општина Босилеград имала новчана средства за преузимање обавеза насталих закључивањем уговора.

Током 2022. године Општина Босилеград није закључивала анексе уговора о јавним набавкама који се односе на додатне радове, већ је, на основу Уговора о извођењу грађевинских радова на реконструкцији и доградњи вртића „Дечја радост“ у Босилеграду број 404-180/2021-2 од 25. октобра 2021. године, закључила Анексе Уговора о извођењу грађевинских радова на реконструкцији и доградњи вртића „Дечја радост“ у Босилеграду број 404-180/2021-3 од 22. септембра 2022. године и број 404-180/2021-4 од 30. децембра 2022. године којима је продужаван рок за извођење радова. Такође, Општина Босилеград је у 2022. години, у поступку јавне набавке нове и некоришћене машине за бушење бунара са прикључним додацима закључила и Анекс Уговора број 404-56/2022-3 од 11. јула 2022. године којим је продужен рок за испоруку предмета јавне набавке.

Општина Босилеград је приликом спровођења јавних набавки радова на проширењу градске мреже ради водоснабдевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут Босилеград – Рибарци број 404-45/2022 и набавке нове и некоришћене машине за бушење бунара са прикључним додацима број 404-56/2022 сачињавала Записнике о отварању понуда, и то дана 18. фебруара 2022. године, односно дана 17. марта 2022. године. Наведене записнике о отварању понуда Портал јавних набавки аутоматски ставља на располагање наручиоцу и свим понуђачима, чиме се поступак отварања понуда путем Портала јавних набавки завршава. Наведено је у складу са чланом 140 Закона о јавним набавкама („Сл. гласник“ број 91/2019) којим је прописано да се о поступку отварања понуда води посебан записник а да начин отварања понуда, садржину записника о отварању понуда и друга питања од значаја за поступак отварања понуда прописује Канцеларија за јавне набавке. Такође, чланом 6 Правилника о поступку отварања понуда прописано је, између осталог, да Портал јавних набавки аутоматски ставља на располагање записник о отварању понуда наручиоцу и свим понуђачима, чиме се поступак отварања понуда путем Портала јавних набавки завршава.

У 2022. години Општина Босилеград је, приликом спровођења јавне набавке радова на проширењу градске мреже ради водоснабдевања централног дела насеља Млекоминци уз државни пут Босилеград – Рибарци број 404-45/2022, донела Одлуку о додели уговора број 404-45/2022-1 од 4. марта 2022. године која садржи све прописане елементе. Такође је и, приликом спровођења јавне набавке нове и некоришћене машине за бушење бунара са прикључним додацима број 404-56/2022, дана 22. марта 2022. године, донела Одлуку о додели уговора број 404-56/2022-1 која садржи све прописане елементе.

Увидом у Портал јавних набавки и према појашњењу одговорног лица субјекта ревизије, Општине Босилеград, од 4. јула 2023. године утврдили смо да општина Босилеград, у 2022. години, није имала поднетих Захтева за заштиту права понуђача.

Изменама Закона о јавним набавкама, прописано је да наручилац доноси одлуку о спровођењу поступка јавне набавке која нарочито садржи податке о предмету јавне набавке, врсти поступка и процењеној вредности јавне набавке укупно и за сваку партију посебно, као и податке о саставу комисије за јавну набавку, односно лицу које спроводи поступак јавне набавке. У 2022. години Општина Босилеград је доносила одлуке о спровођењу поступка јавне набавке, које садрже прописане елементе и није била у обавези да у одлукама наведе податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану.

Предшколска установа „Дечја радост“ Босилеград је, у 2022. години, спровела јавну набавку прехранбених намирница за припремање хране за исхрану деце, обликовану по партијама и то: партија 1 – Хлеб и пецива; партија 2 – Месо и партија 3 – Разни прехранбени производи чија конкурсна документација не садржи све елементе, односно не садржи резервне критеријуме на основу којих ће наручилац доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума једнаке. У предметном поступку јавне набавке конкурсна документација садржи критеријуме за доделу уговора и опис критеријума за квалитативни избор привредног субјекта. Приликом подношења понуда изабрани понуђачи доставили су изјаве о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта. По спроведеном поступку јавне набавке Предшколска установа „Дечја радост“ Босилеград је закључила уговоре, и то: за партију 1 број 13/22-3/2 од 17. фебруара 2022. године уговорене вредности у износу од 576.841 динара без ПДВ, односно 634.525 динара са ПДВ; за партију 2 број 26/22-2 закључен је 24. фебруара 2022. године са РТМ „Вектор-Д“ Босилеград уговорене вредности у износу од 180.000 без ПДВ динара и Анекс Уговора за партију 2 број 26/22-2/1 од 7. септембра 2022. године, којим је измењена вредност уговора па вредност уговора износи 193.500 динара без ПДВ и Уговор за партију 3 број 13/22-3/1 од 17. фебруара 2022. године, уговорене вредности у износу од 737.976 динара без ПДВ, односно 845.113 динара са ПДВ и Анекс Уговора број 13/22-3/1 од 17. фебруара 2022. године. Наведеним анексом измењена је вредност уговора тако да износи 1.070.065 динара без ПДВ, односно 1.188.161 динара са ПДВ.

Изменама Закона о јавним набавкама, Предшколска установа „Дечја радост“ Босилеград није била у обавези да обавештење о закљученом уговору достави ради објављивања „Службеном гласнику РС“, јер је чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама („Сл. гласник“ број 91/2019) прописано да се огласи у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, у форми за објављивање која ће бити доступна на Порталу јавних набавки. Укупна процењена вредност јавне набавке прехранбених намирница за припремање хране за исхрану деце износи 1.900.000 динара и није једнака или већа од 5.000.000 динара.

Откривена неправилност: Општина Босилеград је у 2022. години делимично отклонила неправилности које се односе на спровођење поступка јавних набавки откривене ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, јер је Општинска управа општине Босилеград уговоре закључивала у складу са прописима којима се уређује буџетски систем, односно располагање финансијским средствима, закључивала је анексе уговора којима је продужаван рок за

извођење радова, записнике о отварању понуда аутоматски ставља на располагање наручиоцу и свим понуђачима путем Портала јавних набавки, одлуке о додели уговора садрже све прописане елементе и није имала поднетих захтева за заштиту права понуђача, а код Предшколске установе „Дечја радост“ Босилеград конкурсна документација садржи критеријуме за доделу уговора и опис критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, али не садржи резервне критеријуме на основу којих ће наручилац доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда које су након примене критеријума једнаке, што није у складу са чланом 93 и 133 став 8 Закона о јавним набавкама и чланом 2 став 1 тачка 5 подтачка (4) Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки.

Препорука број 8: Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да конкурсном документацијом предвиде резервни критеријум.

3.17 Неправилности код спровођења пописа имовине и обавеза

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Код спровођења пописа имовине, потраживања и обавеза општине Босилеград утврђени су следећи пропусти и неправилности:

- пре пописа имовине и обавеза није извршено усклађивање стања главне књиге са дневником, као и помоћних књига са главном књигом;
- у пописним листама нису утврђене природне разлике између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, а извештај о попису не садржи разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, начин накнађивања мањкова, начин књижења примедбе и објашњења лица која рукују;
- комисија за попис није на посебним листама пописала имовину која је дата индиректним корисницима на коришћење;
- нефинансијску имовину у сталним средствима општина Босилеград није пописала и у својим пословним књигама није идентификовала, евидентирала и исказала улице и путеве који су евидентирани у катастар непокретности: улице површине 92.056м², некатегорисане путеве површине 5.624.968м², остале путеве површине 4.282м² и једнособан стан од 39м²;
- није пописан ситан инвентар у употреби у износу од 27 хиљада динара;
- Комисија за попис није сачинила пописне листе, већ је од службе књиговодства добила готове обрачунате пописне листе на основу којих је сачинила Извештај;
- није извршен попис потраживања и активна временска разграничења у износу од 7.709.000 динара, обавеза у износу 4.276.000 динара и пасивна временска разграничења у износу од 11.000 динара;
- није вршила усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза на дан састављања финансијског извештаја.

Приликом спровођења пописа имовине потраживања и обавеза код ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград, утврђени су следећи пропусти и неправилности:

- у пописним листама нису утврђене природне разлике између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, а извештај о попису не садржи разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, начин накнађивања мањкова, начин књижења примедбе и објашњења лица која рукују;
- пре пописа није вршено усклађивање евиденције и стања главне књиге са дневником, као и помоћних књига и евиденција са главном књигом;
- комисија за попис није извршила попис потраживања и обавеза и то: потраживања од купаца за откупљене станове износ од 5.654.000 динара, примљене авансе износ од 2.880.000 динара, обавезе према добављачима у износу од 34.000 динара;
- није вршено усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза на дан састављања финансијског извештаја;

- попис је вршен тако што је пописна комисија из године у годину преписивала врсту и вредност основног средства на који је додавала основна средства која су набављена у години за коју се врши попис. Попис није усаглашаван са књиговодственим стањем, па постоји одступање између вредности основних средстава у пописним листама и књиговодству. У Записнику о основним средствима која се расходују са 31.12.2012. године, комисија за попис дала је предлог за расход основних средстава, да би се усагласило стање по попису и књиговодствено стање.

Оцена мере исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дату препоруку задовољавајуће и да су неправилности у поступку отклањања.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општина Босилеград је попис имовине и обавеза уредила Правилником о попису имовине и обавеза број 06-232-5/20 донетим дана 9. новембра 2020. године донетим од стране Општинског већа.

Председник Општинског већа општине Босилеград донео је 24. новембра 2022. године Решење о образовању пописне комисије број 06-310-3/2022.

Пописна комисија саставила је дана 11. јануара 2023. године План рада комисије за попис број 031-11/23.

Комисија за попис сачинила је Извештај комисије о извршеном попису, пописне комисије за попис имовине и обавеза директних корисника буџетских средстава закључно са 31. децембром 2022. године број 031-11/23 од 24. јануара 2023. године.

Општинско веће општине Босилеград донело је дана 14. фебруара 2023. године Одлуку о резултатима пописа број 06-88/2023 којом је усвојен Извештај општинске пописне комисије за попис имовине и обавеза директних корисника буџетских средстава општине Босилеград закључно са 31. децембром 2022. године.

Откривене неправилности:

Општина Босилеград је у 2022. години није спроводила мере исправљања и није отклонила неправилности у спровођењу пописа имовине и обавеза откривене ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, јер:

1) Решењем о образовању пописне комисије број 06-310-3/2022 од 24. новембра 2022. године одређени су председник пописне комисије, заменик председника пописне комисије и чланови пописне комисије, док нису одређени заменици чланова пописне комисије, што није у складу са чланом 6 став 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

2) Пописна комисија није саставила План рада комисије за попис најкасније до 10. децембра 2022. године, већ је исти саставила 11. јануара 2023. године, што није у складу са чланом 8 став 3 Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и чланом 8 став 2 Правилника о попису имовине и обавеза број 06-232-5/20 од 9. новембра 2020. године.

3) Није извршен попис наменских средстава код Општинске управе за пренамену зграде ветеринарске станице Босилеград у износу од 18.935.000 динара, што није у складу са чланом 10 став 1 Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним

стањем и чланом 8 став 4 Правилника о попису имовине и обавеза број 06-232-5/20 од 9. новембра 2020. године.

4) Није извршено усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем утврђеним пописом и то:

- код Скупштине општине: обавеза за услуге по уговору у износу од 307.000 динара, јер књиговодствено стање износи 959.000 динара, док стање по попису износи 652.000 динара и обавеза према добављачима у износу од 1.163.000 динара, јер у пословним књигама нису исказане обавезе према добављачима, док стање по попису износи 1.163.000 динара;

- код Председника општине у износу од 24.000 динара јер у пословним књигама нису исказане обавезе према добављачима, док стање по попису износи 24.000 динара;

- код Општинског већа: обавеза за услуге по уговору у износу од 756.000 динара, јер књиговодствено стање износи 1.018.000 динара, док стање по попису износи 262.000 динара, како је и у закључном листу, обавеза према добављачима у износу од 31.000 динара, јер књиговодствено стање износи 143.000 динара, док стање по попису износи 174.000 динара;

- код Општинске управе: нефинансијска имовина у припреми у износу од 2.815.000 динара јер је књиговодствено стање 37.631.000 динара, док стање по попису износи 34.816.000 динара, за вредност ставке под редним бројем 29: Градски базен – предвиђена градња у оквиру Аква парка, за који је у извештају наведен да није било реализације; обавезе према добављачима и услуге по уговору у износу од 1.435.000 динара, јер књиговодствено стање износи 16.417.000 динара, док стање по попису износи 14.982.000 динара,

што није у складу са чланом 3 Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

5) Извештај комисије о извршеном попису, пописне комисије за попис имовине и обавеза директних корисника буџетских средстава закључно са 31. децембром 2022. године број 031-11/23 од 24. јануара 2023. године не садржи књиговодствено стање имовине и обавеза, што није у складу са чланом 11 став 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и чланом 9 став 2 Правилника о попису имовине и обавеза број 06-232-5/20 од 9. новембра 2020. године.

Препорука број 9: Препоручујемо одговорним лицима општине Босилеград да попис имовине и обавеза врше у складу са прописима.

3.18 Неправилности у исказивању позиција Биланса стања

Откривене неправилности у извештају о ревизији финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања Општине Босилеград за 2012. годину:

Постоје значајни пропусти у идентификовању, евидентирању и исказивању имовине, потраживања и обавеза и то:

- нефинансијска имовина у сталним средствима није правилно, свеобухватно и тачно исказана у Билансу стања на дан 31.12.2012. године, па постоји ризик од неовлашћене употребе, отуђења или губитка, јер у пословним књигама нису евидентирани улице површине 92.056 м², некатегорисани путеви површине 5.624.968 м², остали путеви површине 4.282 м² и једнособан стан површине 39 м²; није извршена процена наведене имовине;

- Скупштина општине није прописала критеријуме за категоризацију општинских путева и улица;

- зграде и грађевински објекти су више исказани за износ од 4.084.000 динара, јер није прокњижен Записник комисије за попис ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград у коме је предложен расход стамбених објеката, због оштећења, у износу од 2.884.000 динара и предлог за отпис канти за смеће у износу од 1.200.000 динара, које су

набављене у 2008. години и подељене домаћинствима. Канте за смеће неисправно су евидентирани на конту зграде и грађевински објекти уместо на опрему;

- нефинансијска имовина у сталним средствима мање је исказана у износу од 780.000 динара и то за амортизацију која је обрачуната за дужи период од периода коришћења и по стопама које су веће од прописаних;
- општина Босилеград својим актом није прописала намену ствари у јавној својини;
- Општина није податке о евиденцији непокретности у јавној својини доставила Републичкој дирекцији за имовину, у складу са прописима који су важили на дан ступања на снагу Закона о јавној својини;
- опрема је више исказана за износ од 3.330.000 динара, јер није прокњижен Записник комисије за попис ЈП „Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград у коме је предложен расход грађевинских машина у износу од 2.784.000 динара, отпис канти за смеће које су набављене у 2012. години и које су одмах подељене домаћинствима у износу од 383.000 динара и отпис канцеларијске опреме у износу од 163.000 динара;
- у Билансу стања више је исказан износ од 1.964.000 динара на конту – 014100 земљиште, а истовремено мање исказан конто - 014300 шуме за исти износ;
- у Билансу стања на позицији роба за даљу продају исказан је већи износ од 4.517.000 динара, јер стварно стање робе по попису у продавници на дан 31.12.2012. године износи 592.000 динара;
- у пословним књигама општине Босилеград није евидентирано учешће у капиталу јавног предузећа чији је оснивач општина Босилеград, па је вредност финансијске имовине и капитала мање исказана у износу од 39.000 динара;
- у Билансу стања: више су исказани примљени аванси, депозити и кауције (конто 251000) у износу од 2.897.000 динара, док су мање исказане краткорочне домаће обавезе (конто 221000) за исти износ;
- износ преузетих обавеза по рачунима и уговорима је већи за 401.000 динара у односу на расположиви износ апропријације и то код: Скупштине и Општинског већа у износу од 268.000 динара и код СД „Младост“ у износу од 133.000 динара;
- постоји међусобна неусаглашеност између обрачунатих и неплаћених расхода у активи који износе 13.726.000 динара и обавеза у пасиви које износе 29.267.000 динара. Неслагање у износу од 15.541.000 динара у целисти се односи на индиректне кориснике;
- у Билансу стања неслагање вредности имовине у активи и извора средстава у пасиви износи 3.266.000 динара;
- у Билансу стања мање је исказана нефинансијска имовина и капитал у износу од 1.550.000 динара, што је шире објашњено у тачкама 4.1.4.10. и 4.1.4.14.;
- због неисправног књижења код ЈП „Дирекције за грађевинско земљиште и путеве“ у консолидованом Билансу стања исказана је већа вредност капитала у износу од 10.354.000 динара, која не утиче на резултат пословања.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају

У Послеревизионом извештају Општине Босилеград оцењено је да су предузете мере за отклањање откривених неправилности и дате препоруке задовољавајуће и да је неправилност у поступку отклањања.

Поступање Општине Босилеград у 2022. години у вези са применом мера исправљања

Општина Босилеград је у својим пословним књигама евидентирала улице површине 93.271 м² по називу улица, некатегорисане путеве површине 5.541.158 м² по катастарским општинама, а према подацима из евиденције Службе за катастар Републичког геодетског завода; стамбене, пословне и помоћне зграде и осталу нефинансијску имовину, за коју је извршена процена у ранијим годинама приликом иницијалног евидентирања.

Скупштина општине је прописала критеријуме за категоризацију општинских улица и јавних путева и улица на територији општине Босилеград Одлуком о категоризацији општинских путева и улица на територији Општине Босилеград број 06-129/2017 од 7. априла 2017. године. Измене и допуне наведене Одлуке извршене су Одлуком број 06-151/2017 од 14. јуна 2017. године и Одлуком број 06-91/2021 од 15. априла 2021. године.

Извештајима комисија о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31. децембар 2022. године и то: Општинске управе број 031-11/23 од 24. јануара 2023. године, Предшколске установе „Дечја радост“ Босилеград број 52/1 од 13. фебруара 2023. године, Народне библиотеке „Христо Ботев“ број 348/23-1 од 19. јануара 2023. године и Установе Центар културе „Босилеград“ број 30/23 од 19. јануара 2023. године није предложен расход стамбених објеката због оштећења, који би требало да се евидентира у пословним књигама ради правилног и истинитог исказивања нефинансијске имовине, нити расход било које друге имовине или отпис обавеза. Туристичка организација општине Босилеград нема имовину нити обавезе, и у 2022. години није обављала делатност.

Општинска управа примењује стопе обрачуна амортизације основних средстава прописане Правилником о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације и то за: некатегорисане путеве примењује стопу од 5%, путеве стопу од 4% (са коловозом од асфалта), пословне и стамбене зграде стопу од 1,3%, зграду текстилне индустрије стопу од 2,5%, водоводну и канализациону мрежа стопу од 8%, канцеларијску опрему стопу од 12,5%, штампаче стопу од 14,3%, рачунаре стопу од 20%, контејнере стопу од 18%, опрему за спорт и разоноду стопу од 11%, компјутерски софтвер стопу од 20%. Период обрачуна амортизације одговара периоду коришћења основних средстава.

Предшколска установа „Дечја радост“ примењују стопе обрачуна амортизације основних средстава прописане Правилником о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације и то за: просторије у Дому културе стопу од 1,3%, канцеларијску опрему стопу од 12,5%, штампаче стопу од 14,3%, рачунаре стопу од 20%, али је неправилно обрачунала амортизацију опреме за домаћинство: електричног шпорета, индукционе плоче, усисивача, тостера, замрзивача, веш машине, судо машине по стопи од 12,5% уместо по стопи од 15%, односно 20% за усисиваче. Због неправилне стопе амортизације, мање је обрачуната амортизација опреме у износу од 20.291 динара и за исти износ више је исказана вредност опреме у активи Биланса стања и нефинансијске имовине у сталним средствима у пасиви Биланса стања.

Установа Центар културе „Босилеград“ обрачун амортизације зграде Дома културе врши по прописаној стопи отписа од 1,5%, рачунара по стопи од 20%.

Народна библиотека примењује прописану стопу обрачуна амортизације зграде од 1,5%, али је обрачун амортизације опреме за културу (полица, сталажа за књиге и ормара) вршила по стопи од 12% уместо по стопи од 10%, па је амортизација више обрачуната у износу од 44.966 динара и за исти износ мање исказана опрема у Билансу стања на дан 31.12.2022. године. Обрачун амортизације штампача такође је вршен по неправилној стопи амортизације од 3,33% уместо по стопи од 14,3%, па је амортизација мање обрачуната у износу од 3.569 динара и за исти износ опрема више исказана у Билансу стања на дан 31.12.2022. године.

Општина Босилеград је Одлуком о прибављању, располагању, коришћењу и управљању стварима у јавној својини општине Босилеград прописала поступак прибављања, располагања и управљања стварима у јавној својини, као и коришћење, одржавање и управљање старима у јавној својини које користе органи општине.

Приликом пописа имовине код Општинске управе и индиректних корисника записницима о попису није предложен расход опреме, тако да није вршено искњижење опреме по наведеном основу.

У Билансу стања исказано је стање вредности земљишта, које се води у пословним књигама директних и индиректних корисника буџета општине и није исказано стање

вредности шума, јер се шуме не воде у пословним књигама. Према стању из евиденције Катастра непокретности Републичког геодетског завода, општина Босилеград има уписано право својине над 5.879 метара шума 5. класе, и корисник је 6.783 метара шума.

У Билансу стања вредност залиха робе за даљу продају није исказана, јер се директни и индиректни корисници буџета Општине Босилеград не баве набавком робе за даљу продају. У Билансу стања је исказана вредност залиха потрошног материјала у износу од 291.000 динара, и одговара стању залиха материјала по попису на дан 31. децембар 2022. године код Предшколске установе „Дечја радост“ за намирнице и средства хигијене од 43.000 динара и материјала за грејање (огревно дрво) од 154.000 динара; Народне библиотеке „Христо Ботев“ за материјал за грејање (огревно дрво) од 26.000 динара и Установе Центар културе „Босилеград“ за залихе материјала за грејање (пелет) и гориво од 68.000 динара.

У Билансу стања Општине Босилеград на дан 31. децембар 2022. године исказано је стање учешћа у капиталу јавних предузећа чији је општина Босилеград оснивач у износу од 49.407.613 динара, за учешће у капиталу: Јавног предузећа за комуналије и услуге „Услуга“ са по Босилеград у износу од 14.671.656 динара, Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград у износу од 34.710.693 динара и Јавног предузећа „Ветеринарска амбуланта“ Босилеград у износу од 25.264 динара. Исказано стање учешћа у капиталу Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград није усаглашено са стањем основног капитала према оснивачком акту и стањем основног капитала у регистру Агенције за привредне регистре за износ од 4.079.300 динара.

У Билансу стања исказани су краткорочни примљени аванси у износу од 5.000 динара, за аванс код Установе Центар за културу „Босилеград“, који је пописан годишњим пописом на дан 31.12.2022. године.

Директни и индиректни корисници буџета Општине Босилеград нису преузели обавезе по рачунима и уговорима изнад апропријација одобрених Одлуком о буџету, односно финансијским плановима корисника за 2022. годину.

Вредност обрачунатих и неплаћених расхода у активи Биланса стања, која износи 54.066.000 динара усаглашена је са вредношћу обавеза исказаних у пасиви Биланса стања.

Вредност нефинансијске имовине у сталним средствима у активи Биланса стања, која износи 634.920.000 динара, усаглашена је са вредношћу извора средстава у пасиви Биланса стања. Вредност нефинансијске имовине у залихама у активи Биланса стања, која износи 483.000 динара, усаглашена је са вредношћу извора средстава у пасиви Биланса стања. Вредност краткорочних потраживања и краткорочних пласмана у активи Биланса стања, која у збиру износи 37.104.000 динара, мања је од вредности пасивних временских разграничења у пасиви Биланса стања, која износи 39.397.000 динара, за износ од 293.000 динара, односно за вредност средстава на девизном рачуну. Разлика постоји због начина признавања прихода, који су остварени у моменту продаје девиза и прилива динарских средстава на рачун, сходно члану 4 Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова. По истом основу постоји и неслагање између вредности новчаних средстава, племенитих метала и хартија од вредности у активи Биланса стања, која износи 70.584.000 и извора средстава у пасиви Биланса стања, који износе 70.290.000 динара.

Нефинансијска имовина и капитал су правилно исказани, јер су издаци за набавку нефинансијске имовине правилно евидентирани на субаналитичким контима класе 500000 – Издаци за нефинансијску имовину, класе 000000 – Нефинансијска имовине и класе 300000 – Капитал, утврђивање резултата и ванбилансна евиденција.

ЈП Дирекција за грађевинско земљиште и путеве“ Босилеград није више индиректни корисник буџета општине Босилеград и не улази у консолидацију приликом састављања консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета општине Босилеград.

У поступку ревизије утврђено је да је:

- мање је исказана вредност потраживања по кредитима физичким лицима и домаћинствима у земљи у износу од 2.910.000 динара, за неевидентирани рате отплате станова на откуп за седам купаца која се воде у пословним књигама Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград” и

- више је исказана вредност потраживања по основу продаје и друга потраживања у износу од 2.551.839 динара, због неправилне консолидације података приликом сачињавања консолидованог Биланса стања, јер су индиректни корисници у својим билансима стања исказали потраживања од оснивача за неизмерене обавезе за децембар 2022. године за плату, социјалне доприносе на терет послодавца и накнаде за привремене и повремене обавезе и то: Центар културе „Босилеград“ у износу од 1.745.117 динара и Народна библиотека „Христо Ботев“ у износу од 806.722 динара.

Откривена неправилност: Општина Босилеград је делимично отклонила неправилности у исказивању позиција Биланса стања откривених ревизијом финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Босилеград за 2012. годину, јер: 1) више је исказана вредност опреме у износу од 23.860 динара, од чега 20.291 динара код Предшколске установе „Дечја радост” и 3.569 динара код Народне библиотеке „Христо Ботев” за мање обрачунату амортизацију опреме применом неправилних стопа амортизације; 2) мање је исказана вредност опреме у износу од најмање 44.966 динара за неправилно обрачунату амортизацију опреме код Народне библиотеке „Христо Ботев“ применом неправилних стопа амортизације; 3) мање је исказана вредност шума код Општинске управе за вредност 5.879 метара шума за коју Општина Босилеград, према подацима Катастра непокретности Републичког геодетског завода, има уписано право јавне својине; 4) није правилно исказано стање учешћа у капиталу Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград“ Босилеград чији је општина Босилеград оснивач, јер је стање истог које се води у пословним књигама Општинске управе неусаглашено са стањем основног капитала према оснивачком акту и основног капитала у регистру Агенције за привредне регистре, за износ од 4.079.300 динара; 5) мање су исказана потраживања по кредитима физичким лицима и домаћинствима у земљи у износу од 2.910.000 динара, за неевидентирани рате отплате станова на откуп за седам купаца која се воде у пословним књигама Јавног предузећа „Грађевинско земљиште и путеве општине Босилеград” и б) више су исказана потраживања у износу од 2.551.839 динара, због неправилне консолидације података из завршних рачуна индиректних корисника за исказана потраживања од оснивача за неизмирени обавезе за децембар 2022. године за плату, социјалне доприносе на терет послодавца и накнаде за привремене и повремене обавезе и то код Центра културе „Босилеград“ у износу од 1.745.117 динара и Народне библиотеке „Христо Ботев“ у износу од 806.722 динара.

Препорука број 10: Препоручујемо одговорним лицима Општине Босилеград да правилно исказују вредност опреме правилним обрачуном амортизације опреме, евидентирају шуме којима располажу у својим пословним књигама, усагласе и правилно исказују вредност учешћа у капиталу јавних предузећа, чији је општина Босилеград оснивач, у својим пословним књигама евидентирају и исказују потраживања за станове дате у откуп и правилно исказују потраживања вршећи правилну консолидацију података из завршних рачуна индиректних корисника буџета општине.